

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 222. sz. 1943. október 1 péntek

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Hétfőtől kezdve este nyolc órakor kell elsötétíteni

Berlin újólaj cáfolja a német-szovjet titkos szerződésről terjesztett álhíreket

Keleten tovább folyik a nagy Dnyeper-csata ~ Meghiúsultak a szovjet átkelési kísérletek
A németek a hidak felrobbantása után Kremencsugot kiürítették ~ Olaszországban Nápolyért folyik a küzdelem ~ A németek az ellenséges partraszállás megakadályozása céljából szétrombolták Nápoly kikötőjét ~ A városban harcok folynak a kommunista bandákkal

Újra és újra felbukkannak híresztelések Németországgal és a Szvjét-Unióval kapcsolatban és a legkülönbözőbb találgatások változtatják egymást a két hatalom közötti fejleményeket illetően. Most illetékes tájékoztatást adtak ki Berlinben a következőkben:

„A birodalmi főváros irányadó körében feleslegesnek tartják állásfoglalni az angolszász, sőt részben a semleges sajtóban néhány nap óta napvilágot látott találgatások ügyében a további katonai és politikai fejleményről, amely találgatások még egy német-szovjet titkos szerződésről is tudni vélnék. A birodalmi külügyminiszter legutolsó, szeptember 27-iki beszédében benne van a német álláspont megítéléséhez szükséges valamennyi elem. Ebben a beszédben tisztán és világosan kifejezésre jut a bolsevizmus elleni harcot illető német állásfoglalás.”

Stockholmi politikai körök véleménye szerint az utóbbi időben a német-szovjet fegyverszüneti tárgyalásokra vonatkozóan magukat rendkívül csökönyösen tartó álhírek a birodalmi külügyminiszter nyilatkozata folytán, amelyet a Wilhelmstrasse szószólója kedden még nyomtatékosan aláhúzott, végleges és tökéletes cáfolatot nyertek.

Miután Ribbentrop kijelentette, hogy a német halerő a fegyvertől addig nem teszi lábhoz, amíg Európa felől tökéletesen el nem tüntették a bolsevista veszedelmet, azóta itt senkinek sem tűnt fel, hogy a Berlin és Moszkva közötti tárgyalásokra vonatkozó hírekből valami is igaz lenne, mert ellenkező esetben a birodalmi külügyminiszterrel kevéssé éles formulázást talált volna.

A KELETI FRONT

eseményeinek központjában a Dnyeper csata áll. Kiev térségében, Kremencsug és Zaporozszenél vannak itt a gyújtópontok. A szovjet folyton támad, a középső szakaszon mindenáron át akar kelni a Dnyeperen és hidóállásokat akar létesíteni. A németek ellentámadásokkal megakadályozták a kísérleteket. A Dnyeper nyugati partjának birtokbavételéért tovább folynak az elfogorodott harcok. Tájékozott német katonai körök figyelemreméltóan állítják a német részről mindvégig folyó me-

isméltődő ellentámadásokat, amelyek a német védekezés további megerősödése mellett szólnak.

AZ OLASZ FRONTON

a nápolyi csata a legfontosabb esemény. Történelmi helyneveket ölelnek fel a jelentések. A német főhadiszállás közölte, hogy a Vezuvól délre megállították a bevesen előretörő brit páncélos köteléket. A brit csapatok előrték és megszállták a Vezuv déli lejtőjén levő Pompejót. A német hadijelentés közli, hogy az ellenség gyengébb erőkkel követte a német csapatok mozdulatait. A németek Nápolyban szétrombolták a kikötőberendezéseket, hogy megakadályozzák az ellenséges partraszállásokat és a legszigorúbb rendszabályokat fogantatosították a felrobbanó kommunista zavargások ellen.

Mint berlini jelentés megállapítja, Nápoly rendkívül sokat szenvedett az angolszász légi támadások miatt. Amerikai részről megállapították, hogy csak Nápolyt ellen több mint 100 támadást hajtottak végre és a legutóbbi támadásnál, amelyet szeptember 5-én napjál, a fegyverszüneti szerződés aláírása után hajtottak végre, 200 négy motoros vadászpilóta 1000 tonna robbanóanyagot dobott a városra. A sokat szenvedett városban megingott a fegyelem. A kommunista agitáció mind nagyobb arányokat öltött a végre sikerült egy kommunista lázadást kirobantani. Ma már a német csapatok erőyes rendszabályokkal igyekeznek a kommunista támadást lefértetni. Megnehezíti a helyzetet az, hogy angol-amerikai csapatok partraszállásának lehetőségével is számolnak.

MI LESZ ?

A „Magyarország” című lap azt fejté ki, hogy a németek szerint Nápolyt még mindig elcsatározások folynak. A tulajdonképeni középítáilai német ellenállás északabbra kezdődik, talán Rómánál, később Firenzenél. Azután következnek az északolasz védelmi vonalak, a Pó folyása és az Alpesek. Az elvégzendő angolszász munka tehát még elég Itáliában. Nem esoda, ha ilyen körülmények között az angolszász illetékesek igyekeznek lehetni a túlzott optimizmus, amit országukban Olasz-

ország áttállása, a Németország elleni légi offenzíva és a szovjet előnyomulás keltett. Az angolszász közvélemény gyors befejezést várt. Ma nagyarányú propaganda igyekszik leépíteni e hiedelmet. Churchill és Eden éppen tegnap foglalt állást a túlhajtott optimizmus ellen a ugyanezt teszik napok óta az amerikai illetékesek is. A katonák pedig, ahol csak lehet, cáfolják a laikus elképzeléseit. Végtelenül jellemző a fogadás, amit Montgomery tábornok kötött egy amerikai újságíróval, aki csökönyösen állította, hogy a háborúnak még 1943-ban vége lesz. A tábornok természetesen ellene fogadott. A kis eset jellemző az angolszász közfelfogásra, az újságoktól irányított közvélemény gyors véget vár és akar a kitarított felfogása mellett még akkor is, ha az illetékes katonák a legnyomatékosabban sikra szállnak a balhít ellen. A komoly elemek Angliában és Amerikában nemcsak a téli háborúra készülnek fel, hanem a jövő tavaszra és nyárra is, sőt az a véleményük — mint Churchill legújabb szavaiból kitétnék —, hogy a német ellenlékés csak jövőre következhet be, akkor jelennek meg az új német fegyverek s (ismétlem Churchill szerint), akkor kell Angliának is felkészülnie az új s mindennel borzalmasabb légi háborúra is.

AZ ANGOLSZÁSZOK

most más magatartást tanúsítanak Olaszországnak általában elfoglalt részén, mint eddig. A „Neue Zürcher Zeitung” londoni levelezője jelenti: Az Olaszországban harcoló szövetséges csapatok azt az utasítást kapták, hogy ne viselkedjenek úgy, mint hódítók, hanem mint szövetségesek. Így például Bariból jelenti, hogy az ottani brit parancsnok nem szerepel többé mint katonai kormányzó, hanem mint összekötő tiszt, aki fenntartja a kapcsolatokat az olasz hatóságokkal. A rekvirálás jogát szintén megvonták a britektől, nem foglalhatnak le szállókat és lakásokat az olasz hatóságok előzetes hozzájárulása nélkül. Az Amgot egyáltalában nem szerepel. Az arcvonal mögött az olasz kötelekek már szolgálatot is teljesítenek a szövetségesek oldalán. Közli az idéett jelentés.

BERLINI VELEMÉNY A DÉLKELETEURÓPAI HELYZETRŐL

Berlini jelentés szerint részben az egykori Jugoszlávia területén folyó partizánharcok, részben pedig az a tény, hogy Péter király kísérletével elhagyta Londont, alkalmat ad arra, hogy a német külügyi hivatal mai sajtóértekezletén szóváltogyalás az emigráns kormány állásfoglalását a szovjettel szemben. A Wilhelmstrassen utaltak arra, hogy egy svéd lap szerint egyes emigráns kormányok részben az olaszországi, részben a keleti események hatása alatt londoni kormánykörök előtt annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy angol és amerikai csapatok szállják meg a délkeleteurópai területeket, még mielőtt azt szovjet csapatok tennék meg. A svéd lap jól tájékozott londoni körök véleményére hivatkozik, amikor megállapítja, hogy ezek a felvilágosítások megértésre találnak ugyan, de az angol és amerikai kormánykörök ebben a kérdésben csakis Moszkvával együtt hajlandók eljárni. Ehhez a Wilhelmstrassen hozzáfűzi, hogy azok a reménykedések és az a suttogó propaganda, ami egyes délkeleteurópai államokban már régen folyik, mennyire alaptalanok, mert Anglia és Amerika semmit sem fog tenni ezeknek az országoknak az érdekében, ami esetleg Oroszország érdekeivel ütköznék.

A NÉMET-FRANCIA VISZONY

A berlini Wilhelmstrasse sajtóértekezletén külföldi újságírók szóba hozták az utóbbi hetekben elterjedt angol-amerikai jelentéseket a német-francia viszony esetleges megváltozását és Laval francia miniszterelnök magatartását illetően. A német külügyminiszterium részéről kijelentették, hogy ezek az angol-amerikai jelentések nyilván zavaró célzatúak. Laval túlságosan realista és jó politikus ahhoz, mintsem hogy ezek az ármánykodások befolyásolhatnák — hangoztatták a Wilhelmstrassen.

De megszólalt maga Laval is. Párisban beszédet mondott és kijelentette, hogy ő mindig Franciaország ügyéért szállt sikra. Ami Anglia iránti külpolitikáját illeti — folytatta — sohasem csatlakodott szülőföldtől. hanem azért, mert

Anglia mindig útját állta a Franciaország és Németország közötti megegyezésnek. Laval hangsúlyozta, hogy a bolsevista veszélyt távol kell tartani Franciaországtól. Azért kívánja a német győzelmet, mert csak a német véderő tud gátat vetni a bolsevizmus veszélyének.

SVÉDORSZÁG

közvetett módon elismerte a francia felszabadítási bizottságot. A svéd külügyminiszterium közleménye szerint az algéri francia felszabadítási bizottság által ténylegesen igazgatott területeken a svéd érdekeket további intézkedésig az ottani svéd konzulok képviselik. A svéd kormány egyidejűleg a felszabadítási bizottság képviselőjének megkönnyíti, illetve megengedi, hogy Stockholmban képviselje a felszabadítási bizottság által igazgatott területek érdekeit.

Svédország ezzel az első emléges állam, amely ilyen formában elismerte a francia felszabadítási bizottságot.

AZ OROSZ-LENGYEL VISZONY

már eddig is sok komplikációt idézett fel, de a jövőben sem igen változik a helyzet. A svéd sajtó londoni tudósítóinak jelentése szerint az orosz-lengyel viszony kiéleződése olyan mértékben fenyeget, hogy a háromhatalmi értekezlet összehívása sürgősen szükségessé válik. Londonba érkezett jelentések szerint a német arcvonal mögötti lengyel területen szabályos harcok folynak orosz, oroszbarát lengyel partizáncsoportok és orosz-ellenes lengyel partizánok között. Londonban úgy vélik, hogy a szövetséges hatalmaknak tisztázni

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma, pénteken a 8001-3300 naplótételszámmal ellátott cukorjegglyel bíró háztartások igényelhetik új élelmiszerjegglyeiket. Hivatalos hirdetés az új hagymaelosztásról. (5). A gazdálkodó személyének változása esetére a beszállítási köteleesség megosztása. (7).

TÖKES FOTO
FENYKÉPEZŐGÉP VÁSÁROL

keil az orosz- lengyel viszonyt megelőtt még az említett harcok olyan mértékűt öltönnék, hogy a helyzet végleg elmérgesedne.

HULL
AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER
közölte kártársával, mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti,

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-
sága közli:

A kubáni hadi középső szakaszon meghiusult az ellenségnek egyik nagyobb erővel végrehajtott támadása.

A bolsevisták számos friss hadosztályi kíméletlen harcra késztetése és erős harci repülőgépek kötelek támogatásával ismételtén át akarták törni védelmi arcvonalunkat Zaporozsje térségében. A támadókat mindenütt visszavertük.

A Dnyeper középső folyásánál az ellenség számos helyen át akart kelni. Előttámadással visszavertük a bolsevistákat egy nehezen áttekinthető térségben, ahol hidfoglalást akartak létesíteni.

Az arcvonal középső szakaszán csapataink a legrosszabb időjárási és terepviszonyok ellenére is végrehajtották kijelölt mozdulatukat, miközben heves ellenséges támadásokat hártottak el.

A déli arcvonalon az ellenség általában csak gyengébb erőkkel követte mozdulatainkat. A Vezuvól délre megállítottuk a hevesen előretörő brit páncélos kötelékeket. Az arcvonalunk mögött fekvő Nápoly városában ellenséges partaszállások megakadályozása céljából alaposan szétromboltuk a kikötőberendezéseket.

Harcok Nápolyban német csapatok és kommunista bandák között

Berlin, szeptember 30. A Német Távirati Iroda jelenti: A britek és az amerikaiak már hosszabb ideje reménykedtek abban, hogy Nápolyban partaszállhatnak. Ezt a vállalkozásukat a városban garázdálkodó kommunista és anarchista bandáknak kellett volna megkönnyíteniük. Ezeknek a bandáknak üzemeltetése az utóbbi időben napról napra fokozódott. A német csapatok és a bandák között elkezdődött harcok vannak. A brit és

Pompei megszállása

London, szeptember 30. (Bud. Tud.) Brit csapatok a Vezuv déli lejtőjén levő Pompeit megszállták. Bern, szeptember 30. (Bud. Tud.) A legutóbbi ide érkezett jelentés-

Nem félünk az ellenfeletől, — írja Göbbels

Berlin, szeptember 30. (Német Távirati Iroda.) „Nem félünk az ellenfeletől, a mi oldalunkon van nemcsak az igazság és a hatalom is és ez be fog bizonyulni, ha rákerül a sor” — ezekkel a szavakkal fejezte be Göbbels dr a „Das Reich” című hetilapban „Ha rákerül a sor” című vezércikkét.

Göbbels dr kiemeli, hogy a mostani oriai küzdelemben nincs egyetlen olyan hadviselő ország sem, amely át ne esett volna a halálosnak látszó válságon. Az angolok ezt a válságot Dünkirchen után élték át, a bolsevisták, amikor a német csapatok Moszkvát fenyegették körülzárással, az amerikaiak pedig a Pearl Harbour és a Fülöp-szigetek elvesztése után.

Több mint külsős volna — folytatta Göbbels dr — ha ez a háború minket, németeket megkímélne az ilyen kemény megpróbáltatásoktól. Ezeket mi anyagilag viszonylag könnyebben tudjuk leküzdeni, mint a túlsó oldalon, mert a mi birtokunkban levő tartalékok gazdag tőkéből meríthetünk. A cikk hangoztatja, hogy csak egy mód van arra, hogy a háborúnak igazán véget vessenek és vissza lehessen térni az igazi békehez és ez a német győzelem. Ha egyszer egy nép az utolsó viskóig is eltökélte valaha a történelemben, hogy egy rakényszerített

határozottan számol azzal, hogy jelen lesz a háromhatalmi értekezleten. Minthogy Hull nem szívesen száll repülőgépre — mondja tovább a jelentés — azt hiszik, hogy az értekezlet Moszkva helyett Londonban ül össze.

Jelentik továbbá, hogy Standley, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete szerdán felkereste Rooseveltet.

A legszigorúbb rendszabályokat fogantatosítottuk a fellobbanó kommunista zavargások ellen.

Észak-Olaszország szlovén és kommunista bandáktól való megtisztítása a Görz-től északra elterülő térségben igen előrehaladt. A bandák az utóbbi napokban ezernél több halottat és több ezer foglyot vesztek.

A szeptember 30-ára virradó éjjel brit bombázók berepültek a rajna-westfaliai terület fölé és igen elszórtan bombákat dobtak több helység lakónegyedeire, főleg pedig Bochumra. Több templom és kórház rongálódott meg súlyosan. A lakosság körében veszteségek voltak. Eddig még nem állapították meg, hány repülőgépet lőttünk le.

Tengeraltjáróink a Földközi tengeren az ellenséges partaszállók ellen és az Atlanti óceánban az ellenséges utánpótlási közlekedés ellen vívott harcban elsüllyesztettek 42.200 tonna tartalommal hat hajót és egy rombolót.

Német tengeri erők és kereskedelmi hajók fedélzeti ágyúit szeptember 1-től 30-ig elpusztítottak 121 repülőgépet.

A Konstanz kikötője ellen végrehajtott légitámadás eredményes elhárításában román légharító tüzérség is jelentősen résztvett. (MTI)

északamerikai bombatámadásoknak a város nagyobb részei estek áldozatul, úgyhogy a német vezetőség kénytelen volt elevenbe vágó rendszabályokhoz nyulni, hogy tervszerűen léphessen fel a bandák ellen. A csütörtöki hadijelentés beszámol az első ilyen rendszabályról, a nagykiterjedésű kikötői berendezések elpusztításáról, ami lehetetlenné tették, hogy ezen a helyen a német arcvonal hátába az ellenség partaszálljon. (MTI)

sek szerint a brit csapatok elérték Pompeit. Az algiri rádió szerdán este jelentette, hogy a szövetséges csapatok megszállták San Angelót.

háborút csak győzelemmel fejez be, akkor ez éppen most a német nép.

A brit államférfiaknak az angol-amerikai légi fegyvernem romboló terrorja homi vidékeink ellen úgy látszik kissé nagyon a fejébe szállt — folytatja Göbbels. — Erre egyelőre csak annyit válaszolunk, hogy eddig még egyetlen ütés sem maradt viszonzatlanul. Válaszunk néha sokáig, sőt talán nagyon sokáig várható magára, de mindig eljött és akkor, ha ellenségeink már azt hitték, hogy ezzel többé már nem kell számolniuk. Az angol és amerikai fák az utóbbi hónapokban kissé megnövekedtek, de azért nem fognak az égig érni. A miniszter kiemelte, hogy a németiség feljogosítottan érzi magát erre a beszédmódra katonai lehetőségeinek teljes ismeretében. Ez minden más, csak nem megtevés-tés. Ha Londonban így akarják felfogni, az a németeknek teljesen közömbös. Mi feltétlenül bizonyosak vagyunk dolgunkban — írja Göbbels — és elvgre ez a döntő. Ezt a háborút — ellentétben az első világháborúval — nem hazugsággal fogják eldönteni. Az ellenség felemelte ellenünk fegyverét, tehát most használni is kell ellenünk azt a fegyvert, nem félünk tőle! (MTI)

Súlyos harcok Kremencsugnál

Berlin, szept. 30. A Dnyeper középső szakaszának egész területén Dnyepropetrovszktól a Pripjet torkolatig a harcok súlyosságát Kremencsugtól keletre, valamint Kanevnél voltak, míg a kiev-i térségben a bolsevisták tartózkodtak minden támadó tevékenységtől. A Kremencsugtól keletre egy erős német páncélos alakulat gépesített gyalogsággal együttműködve a több pán-

célos dandár kíséretében előrenyomuló ujonnan feltrissített szovjet hadosztályokat összefüggés nélküli részekre szórta és e közben 25, részben nehézsúlyú harckocsit megsemmisített. Az utolsó egységek dt. szállása, valamint a vasúti és folyami hidak felrobantása Kremencsugtól kiirtották. — (MTI)

Az aostai herceg egy amerikai támaszpontra érkezett

Bern, szept. 30. (NTI) Az Exchange Telegraph jelentése szerint az aostai herceg magán-

jachtján a Földközi tengeren egy amerikai támaszpontra érkezett. (MTI)

Az olasz uralkodócsalád Svájcba akar költözni

Genf, szept. 30. (NST) Megbízható hír szerint olasz megbízottak jelenleg tárgyalást folytatnak a svájci kormánnyal az egész olasz királyi család befo-

gadása érdekében. Hír szerint az olasz király család Genfben akar telepedni. A tárgyalások lefolyásáról még semmi közéletben nem tudni.

Harcok Görzben a kommunista és szlovén felkelőkkel

BeBerlin, szeptember 30. Egy német haditudósító szemlélettel leírta ad az Isonzó völgyében Görz-nél kommunista bandák és velük szövetséges szlovén felkelők ellen vívott harcokról.

A Német Távirati Iroda tudósítója a következő részleteket közli: Görz nagyon gyenge német helyőrsége három oldalról bandák által körülvéve a súlyos szorongatottságát élte át. Szeptember 22-én a bandavezérek — miután Laibach és Fiume vidékéről erősítést kaptak — megindították nagy támadásokat Görz ellen. A németek jóllehet a támadók számbeli fölényben voltak — véresen visszaverték a város repülőtere ellen intézett támadást. Ugyanakkor több mint 500 felkelő behatolt a városba és elvágta a német biztosító erőket. A harmadik támadás, amelyet ószak felől gránátvetők és lövegek tüzével támogatva indítottak, a német ellentámadás folytán összeomlottak. Estére végül a város déli része is újra német kezén volt. Az elhárítás során azonban kiderült, hogy az ellenség számbelileg igen nagy túlerőben levő csapatokkal támad és órákonként nagyobb felkelő csapatok erősítik meg.

A fenyegető veszély elhárítására nagyobb SS erőket és újabb véderő kötelékeket vontak a veszé-

lyeztetett területekre. Ezeknek sikerült feltűnés nélkül bejutniuk Görz térségébe. Céljuk az volt, hogy meglepetésszerű támadással tovább szorítsák a bandákat a görzi kulcspontról és békét teremtsenek a vidéken. A tölgyfalomban kitüntetett Hauser tábornok parancsnoksága alatt álló fegyveres SS kötelékek és a hadsereg egységei három nappal ezelőtt indultak támadásra és az ellenséget sikerült meglepniük. Féltemetes harc kezdődött a pokollá vált erdőben. Mégis már a második napon sikerült részben kialakítani egy katlant és a nehéz terepen lassan megkezdődött az ellenség kifűstölése. A záróállásoknál mindenütt elesett banditák heverték a szovjet csillaggal díszített, jellegzetes sapkában. Csak néhányuknak sikerült az éjszaka folyamán észak felé kibúvni találni, néhány óra múlva azonban végleg bezárult az út. A görzi harci területen is jelentkeztek az öntudatos olasz tisztek és kózkatonák, hogy a német véderővel együtt harcoljanak. A támadás első három napjában az ellenségnek több mint ezer halottját számolták össze. A német csapatok sok fegyvert zsákmányoltak. A bandák súlyos veszteségeivel szemben német részről csak egészen csekély veszteség volt. (MTI)

Ullein-Reviczky Antalt kihallgatáson fogadta a svéd király

Stockholm, szept. 30. (MTI) Ullein-Reviczky Antalt a királynak mint kihallgatásra hagyományos ünnepélyes külsőségek között folyt le.

A követet és kíséretét udvari hintók vitték a királyi palotába, ahol a lépcsőházban az ud-

vari szertartásmester fogadta és felvezette V. Gusztáv svéd király elé. A kihallgatás kb. félóra hosszat tartott.

Amikor a kihallgatást véget ért, a magyar követ bemutatatta kíséretének tagjait a királynak, aki néhány kérdést intézett a követtség tagjaihoz.

Érdekes előadások a bibliakonferencián

Borsay László a Magyar Bibliatársulat titkára tartott tegnap nagy érdeklődést kiváltó előadást a Kistemplomban, a Bibliakonferencián. Azt fejtegette, hogy a Biblia teljes szentírás, melynek legrégebbi könyvét háromezer évvel ezelőtt, utolsó betűjét Krisztus halála után írták meg. — A Bibliában minden meg van, ami szükséges. Nincs minden megírva mert vannak a Bibliában titkok is. Ha az édesanya odaadja a kenyeret kislánának, az nem azzal törődik, hogyan készült a kenyér, ki örölte a búzát, hanem örül a kenyérnek és jóízűen elfogyasztja. Tehát ne a titkokon gondolkodjunk, hanem csak azzal törődjünk, hogy mi van a Bibliában.

Nincs a világon olyan ember, akinek a biblia ne szólna. A gyermekekhez épűgy, mint a felnőttekhez. Az írás teljes. Nem lehet azt mondani, hogy csak az Újtestamentumot szerelték, mert az Ótestamentum az a sz. amelyre a gyönyörű palota. Az Újtestamentum felépült. Felvetette a kérdést vajjon az Ótestamentum nem a titkok és mint állunk vele szem-

ben. Jézus nem vetette el az Ótestamentumot, hanem csak tanított, példaként rá.

Borsay László azonban azt fejtegette, hogy két zsidó íp van: a nagypéntek előtti és a nagypéntek utáni. A zsidó választott népe volt Istennek, nagypéntek délelőtt megváltozott a zsidók sorsa, attól kezdve, amikor a zsidók azt mondták, „az Ó vért rajtunk és a mi magzatainkon!”

Az érdekes felszólalásokat Szenes László lelkipásztor kezdte meg. Arról szólt hogy a teljes Biblia egészséges könyv. A biblia olvasók száma állandóan határozottan emelkedik, sokszázezer ifjú is állandóan Bibliát olvas.

Sipos Károly lelkipásztor azt fejtegette ki, hogy sokszor megértetlenül a mi hitünk és az Isten üzenetét, mely a Bibliában van, nem tudjuk megérteni. De az Ige nem tér vissza három, mindig elvégzi a munkáját előbb, vagy később.

Szeremley Béla egyháziészki gondnok kérdezte, hogyan lehet a Magyar Bibliatársulat tagja valaki? Kivánatosnak tartaná olcsó bibliai kiadását, az ifjúság ré-

szére, szemelvényes formában.

Bányai segédlelkész azt világotta meg, hogy sokan azért nem szeretik az Ótestamentumot, — mert a saját bűnökét látják visszazásugározni az ott leírt eseményekből. Hiába volt a zsidó nép olyan bűnökkel megrakott, Isten mégis ezt választotta ki arra, hogy az Ó evangyéliumot Flia ebből a népből származzon. Lehet az a társadalomban megvetett, koldus, szegény, éhez — mondta Banyai — egy a vigaszod, hogy akit semmivé tett a világ, az Isten kezében te is lélek vagy!

Ferenczy Károly egyházközponti főjegyző feltétlenül szüksegesnek tartja, hogy csak a teljes Bibliát adják mindenki kezébe. Az iskolai tanításnál mód van az értetség fokához képest kiválogatni a részeket. A Biblia pedig azért volt olcsó, mert a Brit és Külföldi Bibliatársulat a bibliai kiadási költségeit az egész világon összegyűjtötte, így szedte be a jénz 60 százalékát és csak 40 százalékot kellett tényleg megfizetni érte. A Magyar BIMilia társulatot már 100 évvel ezelőtt kellett volna megszűnálni, de ha már eddig nem csinálhatták meg, várhattak volna vele, míg a háborúnak vége lesz, mert úgy tűnhet fel, mintha hátha támadtak volna a Külföldi Bibliatársulatot. Nem szeretném, ha fájdalmat okoznának a legáldozatkészebb társaságnak. De ha már megcsinálják a Magyar Bibliatársulatot, akkor álljon mellé mindenki mert a legnagyobb szűgyene lenne a reformátusságnak, ha ez a mozgalom kudarcba fulladna.

Borsay László felvilágosítást adott arról, hogy a Brit Bibliatársulattal a nabor alatt is tárgyaltak Svajcban és tudnak erről a magyar mozgalomról s nagyon örülnének, ha ez sikerülne. A háború után majd együtt adjuk ki a magyar bibliát. Most van kiadás alatt egy új magyar biblia, melyet fényképezési eljárással lemezekre vesznek fel s ha a németek tudnak hozzá papírt gyártani és szállítani, akkor meg is jelenik. A külföldi bibliatársulat nagy örömmel látja, ha a magyarok meg tudnak állani a maguk lábán.

A konferencia közénkelkel ért véget Ma péntek délután öt órakor ismét Borsay László tartott igen érdekes előadást. A biblia tanítása és feldése, címmel.

Nem történt merénylet Graziani altábornagy ellen

Róma, szeptember 30. (Német TI) Azokkal az angol állításokkal szemben, hogy Graziani tábornagy ellen merényletet követtek el, hivatalos részről kijelentik, hogy a jelentés nem felel meg a tényeknek. Emlékeztetnek arra, hogy állítólag Ricci altábornagy, a fascista milícia parancsnoka ellen ugyancsak merényletet követtek el és megállapították, hogy mindkét esetben rosszindulatú koholmányokról van szó. — (MTI)

A szófiai olasz követ Badoglio mellett

Szófia, szeptember 30. Manelli szófiai olasz követ és az olasz követség legtöbb tisztviselője úgy döntött, hogy nem ismeri el a Mussolini-kormányt. Három követ-ségi tisztviselő viszont Mussolini mellett foglalt állást.

Üzenetek a fronttról

Csordás István honvéd a B. 787 tábortól postaszámról kérdezi szüleit, menyasszonyát, miért nem írnak, régen kapott tőlük postát. Nagyon kéri, ezután sokat írjanak. Szeretettel gondol az otthoniakra és mindenkit szeretettel csókol.

Csikos László honvéd Mikopércsen lakó feleségének üzeni, hogy jól van, nincs semmi baja. Kéri, ne aggódjanak érte. Sok szeretettel csókolja.

Zöld Kálmán őrvezető a K. 334 tábortól postaszámról üzeni Debrecenbe feleségének és testvéreinek, hogy jól van, egészséges. Kéri, gyakran írjanak. Sok csókot küld.

SZÍNHÁZI HE'I MŰSOR: Péntek este: Zenebohócok. B. bérlét. Szombat délután: Egy nap a világ. Filléres helyáradak. Szombat este: Mosolyország. Bérlétszűnet. Vasárnap délután: Zenebohócok. Vasárnap este: Tábornokné.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

KAMARASZÍNHÁZAT ALLIT FEL Belezna István direktor, mely novemberben kezd meg előadásait, előreláthatólag a Déri-múzeum előadótermében. Hetenként kétszer olyan darabok kerülnek itt műsorra, melyek egyrészt a Csokonai Színház nagy színpada következtében elvesztenék a színházban érdekességüket másrészt nem illeszthetők be a rendes műsor keretébe. Finom, művészi hatású darabok, irodalmi csemegék, kamaradarabok kerülnek színre a kamaraelőadások során. A legnagyobb ismeréssel kell megállapítanunk hogy napjainkban, amikor aitalános panasz, hogy a színházak műsorát tires, tartalmatlan, csak a szószokoztatást szolgáló darabok töltik be, Unger direktor aikatmal talál érdekes, eredeti tervvel arra, hogy a magasabbrendű művészet közönségének igényeit is kielégítse. A debreceni színház ezen a téren is példát mutat.

SZÜCS LÁSZLÓ, a kitűnő tenorista és színigazgató Debrecenben járt és őszinte elragadtatással nézte végig egykori direktorának, Unger Istvánnak „Zenebohócok” előadását a debreceni színházban, Szücs László jelenleg Debrecenben szolgálatot teljesítő honviványát, Bakos Istvánt látogatta meg.

A GYERMEKELŐADÁSOK szervezésével kapcsolatban Ragályi Elemér színházi titkár folytatja a gyermektársulat megszervezését a debreceni gyermektehetségek közül, Márts több fel-tűnő tehetséget talált, így az Angyal-kislányt, akiről már egy-szer megemlékeztünk és aki már is kérés gyermekprimadonna. A honviványa is meg van a gyermek-társulatnak Cs. Barna Tibike a dalás megjelenésű, határozott színpadi tehetség gyermek személyében. A műsor összeállításá is folyik, értesüléstünk szerint a színház lekötötte és előadja a modern gyermekdarabok mellett a Környel-féle dramatizált meséket színpadra vitt történelmi és oktató történeteket.

AZ „IDEGEN ASSZONY” c. Vándor Kálmán darabot, melynek meséje a Bácskában játszódott le, műsorára tűzte a színház Halassy Mariska vendég-szerepeltetését tervezi Unger direktor november végén Csadó Pál „Zsuzsú” c. darabjában.

Az „OSKAY BRIGADEROS” október 5-iki díszelőadására nagy előkészületek folynak a színház-nál. Oskay szerepét maga B. Unger István játssza, akinek ez az első fellépése az idel szezon-ban. Másik érdekesség, hogy a darabot Károlyi István, ez a

Csokonai Színház
Pénteken B) bérlésben
ZILAHY LAJOS rendkívüli sikerkü színjátéka:
Zenebohócok
Tánciskolák
Havancsák tánciskoláiban (Hunyadi 2 és Vigkedvű 67) új táncanfolyam október elsején kezdődik. Beiratkozás ösztánokon.

nagyszerű tehetség rendező aki a darabot finom ötletekben gazdag újszerű rendezésben állítja színpadra. A főszerepeket Unger direktor mellett Moór Lucy, Nagy Csilla, Hortobágyi Artúr, Deésy Jenő, Márky Géza, Havadi Nagy Ilona, Késmárky Kálmán, Károlyi István, Badóczy István, Csengerly Aladár, Dalmady Géza stb. játsszák. Ezzel az előadással kapcsolódik a debreceni színház az országos Herczeg-ünnepségekre. A SZÍNHÁZI BÉRLŐKET felkéri a Csokonai Színház titkára, hogy az október havi esedékes bérlétszűnetet szíveskedjenek esedékes előadásnapjukon este 6-9 óra között, akár az előadás

előtt, akár színházban a színház titkári irodájában kiegyenlíteni, mivel a nagy munkatorlás miatt nem áll módjukban felkeresni a t. bérlőket.
FILM
A VIGSZÍNHÁZ mozgó nagy sikerrel, zsúfolt nézőtér előtt mutatta be a CSAVARGÓK c. filmet, mely a francia filmgyártás egyik legsikerültebb alkotása. Érdekes mesés-zűvés, pompás ötletekkel, finom hatásokra beállított jelenetekkel dolgozó rendezés tökéletes felvételek és ragyogó színészprodukciók jellemzik a darabot.

Hétfőtől kezdve este 8 órakor kell elsötétíteni

A hivatalos lap pénteki száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét a légóttalmi elsötétítés újabb szabályozásáról. A rendelet szerint október hó 4-étől, hétfőtől kezdődően az elsötétítés az ország egész területén 20 órakor kell végrehajtani. Az elsötétítés hajnali 4 óráig tart. A városok és községek köz-

világításának, valamint a járműveknek elsötétítése 21 órakor kezdődik. Mint ismeretes, hétfőn, október 4-én visszaáll a téli időszámítás, mikor is hajnali 3 órakor az órákat vissza kell igazítani egy órával.

Eltűnő magyar árnyak nyomában... Két dollárral is lehet karriert csinálni

Xántus János földrajztudós nevével az egész művelti világ ismeri. Amikor Xántus János 26 éves korában két dollárral a zsebében partra szállt Amerikában, Amerika a fejlődés országába volt Xántus számára is. Nem csak ottont ad ez a föld az osztrák börtönök elől menekülő fiatal embernek, hanem kalandra szomjazó lelkeknek az úttörő felfedezésének izalmát is. Második hazájára lett a fiatal Amerikában.

szállítást eszközölni. (Alomnak is merész elképzelés 1885-ben!) Októberben megkezdik a Kansas folyó felmerését. 50 dollár-fizetést később 65 dollárra emelik. 1856 júniusban délebbre rendelik őket, Xántus önnáló feladatát kap. Két hónap alatt 1100 kilométerrel nagyobb utat jár meg 32 tagú csoportjával. Már halottnak hiszik, amikor szeptember 9-én megérkezik kiinduló állomására. Úttörő útjának legnevezetesebb eredménye az Arkanzas folyó forrásvidékének térképezése. Allat-, növény- és ásványgyűjteményéből a Smithsonian Institution útján Nemzeti Múzeumunk is részesült.

„Világjáró” Xántus Jánosnak világhírűs a szabadságharc kezdődik, Résztvesz a pakozi csatában, majd a komáromi vár őrskébe kerül. Ersekújváron elfogják az osztrákok, Kőszigráztve viszik. Világos után a pilseni ezredbe ostromba ke közlegényként 1850-ben azonban szabadon bocsátják, de Prágában újra elfogják. Sikertől megugrania. Gyalog menekül Teschenig, onnan az Elba folyón egy gyümölcsös hajón szökik tovább Drezdába. Párison, Amsterdamban és Brüsszelen át kijut Angliába. Ha pedig száműzöttnek érezte magát, most megnyílt előtte a nagyvilág. Legalább megvisszátalja a szívdobogató öröm, hogy innen kijuthat a gyermek-kori örökös ábrándjai ígért-földjére Amerikába.

1885 tavaszán megvalósul régi álma, hogy beutazhassa Kalifornia felszigetét és a Bibor-Tengert. Hivatalos küldetésben jár, hajója San Diego kikötőjében várakozik rá. A tengerre szállva, „atrópiái melegülmi kezdő lelkét az emlékezet villám-szárnnyain a magyarok földjére.” Aggodalom szállja meg, hogy talán már megsemmisült amerikai szürkületi kezdő férfien. De nem... nem lehet, hogy egy jó lélek, ki karjain ringatott és és ápolta rá ne ismerne, nem lehet egy jó lélek, kit én ringattam sokszor, elfeledhessen. S lehetetlen, hogy egy most már férfi, kit én vezettem az élet ösvényeire, elidegenülhetett volna. Ismernek őt, jól tudom ismernek és szeretni fognak, habár kétszer 10 évig ne lássanak is, mint ismernek és szeretni fogom én őket végpercemig: anyám, hűgöm, öcsém!

„Mikor szegény hazánkfiat idejöttek” — írja Uj Aradról (Now-Arad) — „remségesen vadon volt ez a vidék, a legközelebbi fehér ember 120 mérföldre lakott, sem utak, sem semmi.” Xántus megjósolta, hogy „legfeljebb öt év alatt elkészül a vasút Davenporttól San Franciscóba...” Ekkor majd igazán beáll az itteni vidéknek virágzó kora. Uj-Yorktól San Franciscóig, vagyis az Atlanti Óceántól a Csendes tengerig az itteni kolóniáknak ügyszólván szívén vonuland keresztül az egész óriási forgalom.

„Es aztán hazája felé fordul: „...lehetetlen, hogy a haza elfeledhesse hű fiát.” San Diegotól délre kezdődik már Mexico. A partvidék mentén halad délnek. Ötödnapra partszáll a Bartalona-öbölben. Onnan öszvér hátán megy tovább La Pazba, a felsziget fővárosába. Ennek a kikötőnek nagy jövőt jósól, ha majd az Egyesült Államok birtokába kerül, — ami szinte csak idő kérdése. „La Paz geográfiai fekvésénél fogva éppen az leendő az Észak-Amerikai szövetség kezében, mi például Szent-Ilona, Gibraltár, Malta, vagy Bermuda a brit nemzet hatalmába.”

A kaliforniai felsziget és a Bibor-tenger akkoriban ügyszólván ismeretlen volt. Azon néhány kaland olvasása, melyeket Castelnau és Poe Edgar közöl-

tek — írja — ogy regényes és egyetlen színen tüntették fel a nevezett országot és tengert, miként az én fejem folyvást kórtengert és ingerültségbe jött, ha vizsgálgattam a felsziget csodás tartalmára — a gyöngyhalászatra s a kalandok sokoldalú változatosságára, melyeket Poe barátunk képzelődése teremtett, hogy velük a félvilágot fellátsítsa. Es most egyszerre idecsöp pent a csodák földjére! Hetekig barangol a regényes felszigeten, megismerkedik lakóival, indiákkal, kreollokkal és spanyolokkal, csodás állataival, a medvétől a kolibrig (ezt a kis madarat dongának szeretné nevezni magyarul), buja növényzetével, a gyöngyhalászatával, a korallak és szivacsok világával, bányákkal, falvakkal, búcsújáró helyekkel, ősi romokkal.

Megfigyeléseinek természetrajzi, gazdasági, néprajzi és régészeti vizsgálódásainak leírása jó színpot tölt meg könyvében. A Bibor tenger után ismét a Csendes-óceánon úszik hajó észak felé. Fáradhatatlan kutató, aki soha nem nyugszik, valamely feladatot elvégzett. A térképező munkák befejeztével Xántust az amerikai tengerészeti mérnöki karhoz nevezik ki kapitányi rangban, kormány tengeri kutató utas küldi a Csendes óceánra Amerika és Ausztrália között 89 sziget és zátony fedezett fel nem kevesebb, mint 127.000 angol mérföldnyi utat tett meg Erdemelt nem csak hazájában de az egész világon elismert és méltányolták. Emlékét pedig híven őrzi az utókor. Kerekeshazy József

Az idei év negyedére csökkentett méztermelése súlyos helyzetet idézett elő a mézeskalácsos iparban

Beszélgelés, egy debreceni méhészrel a mézhiány okairól. Az aranyasarga méz egyike legfontosabb tápanyagainknak. Az idén köztudomásúan nagyon csekély mennyiségben került forgalomba, amit nagyon megérez a közönség és még jobban a mézeskalácsos ipar. Egyik debreceni mézeskalácsos kijelentése szerint a mézhiány valóságilag katasztrofális helyzetbe hozta a mézeskalácsosokat, akik legfontosabb nyersanyagukat veszítették el. Pedig a régi híres mézeskalácsos ipar a maga művészi kivitelű formáival a romantikus mézes szívól a vásárok népszerű baba, huszár, lovas, kard és puska formáig, az apró, izletes mézes meggyorog mészse külföldön is híressé tette ezt a speciális magyar ipart mely Debrecenben és környékén volt a legvirágzóbb...

re és Egyiptomba vezetnek, de ma már az egész világon rendszeresen úzik az egyre tökéletesedő méhgazdálkodást. Nálunk Magyarországon is elterjedt foglalkozás, a nyilvántartások szerint napjainkban 70.000-re tehető a magyar méhészek száma. A méhesaladók száma pedig meghaladja a 700.000-re. A méhészek legnagyobb része nemcsak jövedelmezés miatt foglalkozik vele, hanem mert a méhészet egyike a legnemesebb szórakozásoknak, csak mellékfoglalkozásként üzi a méhészetet s mind össze kb. 6.000 ember él ebből. A kassos méhészlet a legősibb mód, mely azonban egyre inkább hátrébb szorult a korszerűbb és hasznathatóbb kaptáros méhészlet mögött. A vándor méhészek rakodó kaptárjai dolgoznak. Megoszlás szerint különben a méhészek 60 százaléka kaptáros helyhez kötött méhész, 30 százalék a vándorméhész és 10 százalék foglalkozik a régi kassos módszerrel.

Nem csak a mézeskalácsosok, maguk a méhészek is súlyos helyzetben vannak. A „Debrecen” munkatársra felkereste egyik híres és közzismert debreceni méhész, Sárközi Józsefet, aki mint író is ismert nevet szerzett magának és „Munkaórák” címen nemrég közzülte el egy érdekes regénye. Sárközi József a következőkben világította meg a mézhiány okait. — Az ideli esztendő lesújtó volt a méhészekre. A tavasz még biztatón indult, az akác virágzása szép volt, hordás idején azonban jött kb. tíznapos viharos, hideg eső, mely leverte a virágokat s akácemő, mely más években nagymennyiségben volt az idén alig lett. Mindössze ahol védett helyen, erdőkben voltak a családok, ott lehetett egy kis pergetést csinálni. Még fokozta a bajt, hogy a hideg következtében, fellépett a költésrohadás, a méhészek réme, mely családok tömegeit teszi tönkre... Az emberi betegségek közül a vérháshoz hasonló ez a pusztító epidémia, mely megtizedeli a méh-családokat.

Az ideli esztendő lesújtó volt a méhészekre. A tavasz még biztatón indult, az akác virágzása szép volt, hordás idején azonban jött kb. tíznapos viharos, hideg eső, mely leverte a virágokat s akácemő, mely más években nagymennyiségben volt az idén alig lett. Mindössze ahol védett helyen, erdőkben voltak a családok, ott lehetett egy kis pergetést csinálni. Még fokozta a bajt, hogy a hideg következtében, fellépett a költésrohadás, a méhészek réme, mely családok tömegeit teszi tönkre... Az emberi betegségek közül a vérháshoz hasonló ez a pusztító epidémia, mely megtizedeli a méh-családokat.

A hűvös és esős tavasz után, mely a legszűk méhész reményeket tönkre tette, jött a nyár 40-50 fokos melegével. A hőség lepereszte, kiégette a virágot, nem lesz virágmező sem. A fásítás, mely más években októberig tartott a múlt hónapban megszűnt, mert nem volt hordás. Téliére az erdméhek nagy része elpusztult, fiatal nincs és így tavaszra még nehezebb helyzet elé nézünk. Külön gond a kiteletetés a méhésznek, bár itt talán a szokásos cukoraktívál segítségünkre lesznek az idén is az illetékesek. Rendes körülmények között családonként 40 kg szokott lenni a méztermelés, most jó, ha ennek negyede van.

Az aktuális panaszokon túl is érdekes részleteket tudunk meg Sárközi Józseftől a méhészetről. Elmondotta, hogy a méhészkedés több évezredes első nyomai Kelet-

APOLLO filmszínház
Az első nagy magyar részben színes revüfilm, a legkedvesebb magyar filmstárjainkkal:
Magyar-kivánsághangverseny
Előadások: negyed 4, negyed 6, negyed 8 órakor, vasárnap de, 11 órakor is.

VIGSZÍNHÁZ mozgó
Ma 5 és 7 órakor a szerelem és az izgalmas filmje:
Csavargók
Lebilincselő párisi történet. Fősz: Michel Simon és Jean Pierre Aumont.

HUNGARIA filmszínház
MA ELŐSZÖR!
Az új magyar vigjáték:
Szerencses lotás
Főszereplők: Tolnay, Szilassy, Latabár, Bilicsi, Mihályi, Makláry.
Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR mozgó
Pénteken 5 és negyed 8 óra kor utoljára Jávor Pál, Mezey Mária és Kiss Ferenc főszereplésével:
Lángok
Szombattól: MARIA NÖVER magyar film.

A sebesvontati korlátozásról nyilatkoznak az érdekképviseletek vezetői

Kellemetlenül érintette a kereskedőket, iparosokat, ügyvédeket és egyéb foglalkozási ágakat, — melyeknek gyakran kell Budapestre utazniok — az a körülmény, hogy változtatásokat hoztak létre a hajnalban Budapestre induló és este visszatérő sebesvontat körül. A kérdés legelővénben a kereskedők és iparosok életébe vág, merthízen ma ugyszólván minden anyagi kiutalásért személyesen kell Budapestre utazni. Beszélgetéseket folytattunk az érdekelte nyelzőkkel és felfogásuknak, kívánásainak az alábbiakban adunk hangot a nyilvánosság sulyával:

A Kereskedelmi és Ipar-kamara véleménye:

A Kereskedelmi és Ipar-kamara a következőkben volzta fel-fogását, melynek ervényre jut-tatása érdekében a kereskede-lemügyi minisztériumban — mint értesülünk — a legsürgő-sebben el is jarnak:

— A Debreczen-ből szerzett tudomást a Kamara a közleke-tesben beálló változasokról. Teljes mértékben helyes a lap-ban kifejezésre juttatott állas-pont. Hangszólvánunk kell, hogy vegleges intézkedések meg nem ismeretesek, tehát meg kel-ne varnunk, hogy az illetékes tényezők milyen vegrehajtási utasításokat adnak ki. Azt min-denki megérti, hogy a helyzet nehéz, tudomásul vettük az oko-kat is, amelyek a vasutat a for-galom korlátozására kényszerítik, azonban Debreczennek a köz-lekedéssel kapcsolatban eddig is voltak kívánalmak és ezeket teljes mértékben nemcsak hogy nem teljesítették, de most olyan intézkedéseket tesznek, amelyek a legnagyobb mértékben sérel-mesek a kereskedő és iparostár-sadalomra, annál is inkább, mert az iparosok és kereskedők igen nagy száma kénytelen ma üzleti ügyeit, árubeszerzését és anyagellátását Budapestre in-télni. A mai viszonyok között mindenki igyekszik minél keve-sebb időt arra szánni, hogy Bu-dapesten az ügyes-bajos dolgait elintézhesse. Ezt eddig lehetővé tette az innen hajnalban induló és estjaka visszaérkező vonat. A kereskedő- és iparostársadalom részéről jelentéző nyugtalan-ság teljes mértékben indokolt, mert az intézkedések életér-dekeiket a legsúlyosabban érintik.

A Kereskedő Társulat nyilatkozata

A Debreceni Kereskedő Társulat elnöke, Kontsek László a következőkben foglalta össze a kereskedők véleményét:

— A Kereskedő Társulat már augusztusban kérte a vasúti ösz-szekötötés megjavítását, te-hát a meglévő állapottal sem volt megelégedve, mert a vona-tok beállításánál figyelmen ki-ülv hagyták Debreczen érdekeit. Ugy lattuk, hogy mellőzik ezt a nagy várost, meri hiszen sokkal kisebb városoknak aránytalanul jobb összeköttetéseket biztosítot-tak. A helyzetet akartunk javít-tani az augusztusi felterjeszté-sünkkel, melyet a Kereskedelmi Kamara útján juttattunk el a kereskedelemügyi miniszterhez. A mai időkben tehát, amikor Budapestre szállodát nem lehet kapni, nem tudom, hogyan le-het lebonyolítani a Budapestre utazást. Pedig most mindenért személyesen kell utána járni: kiutalásért, anyagért, árube-szerzésért stb. s ez a korlátozás, amelyet most elterheltek, a kereskedő túlterheltségét még jobban fokozza. Reméljük azon-ban, hogy megfelelő megoldást találunk ebben az ügyben és Debreczen, ezt a nagy alföldi várost nem sujtják azzal, hogy jóformán elzárják a közvetlen és gyors közlekedés lehetősége elöl. A nagy kerülőkkel való utazás nem kielégítő a debreceni kereskedőkre nézve.

Az ügyvédek álláspontja

Ugyancsak súlyosan érinti a kér-de, az ügyvédek is, akik-nek a nyelzete valamivel még komplikáltabb, mint a kereske-dők, mert sokszor megcsik, hogy órákon belül kell elhatá-rozások a sürgős pesti utazást.

Az Ügyvédi Kamara álláspont-ját dr. Nagy Béla elnök a kö-vetkezőkben körvonalazta:

— Bennünket nagyon súlyo-san érint a változás. Eddig el-mentünk a reggeli vonattal és este visszajöhetünk. Sokszor megcsik, hogy egy héttel, vagy csak napokkal előre is nem tud-juk, kell-e Budapestre utaznunk, ezért a sinautóra nem váltha-tunk jegyet. Akárhányszor azonnali utazásunk valik szük-ségessé, egyik napról a másik-ra. Most az utazást nem tudjuk másképp megoldani, mint Bida-pesten megszálással, ez pedig súlyosan terheli ügyfeleinket, mert egy normál szállodal szoba ára is 15—20 pengő. Minden-esetre az Ügyvédi Kamara elő-terjesztés, lesz a miniszterhez, hogy változtassák meg a most fennálló rendelkezést és leg-alább Debreczen legyen az első fel- és leszállási állomás, vagy esetleg Püspökladány. Püspök-ladánynak ott vannak a kolozs-vári vonatok, ezekre fel lehet szállni, tehát nem éri sérelem azt a vonalreszt és nem sokat változtat az utaslétszám, ha Püspökladány és Debreczen kö-zött, vagy Ladány és Ermi-hályfalva között meg van a fel- és leszállási lehetőség.

Mit mond a rendelet

Hogy tisztázzuk a tényleges helyzetet, legrövidebben megné-zük milyen rendeletet adott ki a MÁV a sebesvontat változta-tása ügyében. A rendelet azt mondja: Hogy a Budapest—Sep-siszentgyörgy (Marosvásárhely) útvonalon közlekedő sebesvontat páron október 1-től kezdve a leszállást elsősorban Ermi-hályfalva állomáson engedik meg. A továbbiakban azonban a rende-let mégis megadja a módot ar-ra, hogy az utasok a közbeeső állomásokon is, — tehát Debreczenben is — leszállhassanak er-ről a vonatról, ide vonatkozólag a rendelet ezt mondja:

„Erről a vonatról a leszállás Budapest—Ermi-hályfalva kö-zött fekvő állomásokon csak Er-mihályfalvára, illetve azon túl fekvő állomásra érvényes men-teljegyekkel van megengedve. Ellenirányban Ermi-hályfalva—Budapest viszonylatban a közbe-eső állomásokon felszállni nem szabad, illetve ebben az irány-ban csak a leszállást engedik meg a közbeeső állomásokon. Ermi-hályfalva a felszállást nem korlátozzák.

Az igazi sérelem nem is itt van, hanem abban, hogy az Ermi-hályfalváról Budapest felé menő sebesvontat Debreczenben nem lehet felszállni. Ha valaki mégis fellopuzik és rajta kap-ják, a következő állomáson le-teszik és még azonkívül 5 pen-gőre megbüntetik.

Téves volt az a hír, hogy erre a vonatra csak készpénzért vál-tott jegyek érvényesek. Minden bérlet, szabadjegyet stb., amely eddig érvényes volt, ezután is érvényben marad. Különböző Bu-dapesten erre a vonatra bárki felszállhat és a közbeeső ak-rmelyik állomáson le is szállhat, csak meg kell váltania a vasúti jegyet Budapesttől egészen Er-mihályfalváiig szóló érvényre.

Hogyan lehet most már Budapestre utazni

Egyébként a Budapestre uta-zás még mindig nem tulságo-san nehéz kérdés. Budapestre indul egy személyvonat a Keleti pályaudvarról 17 ó. 25-kor és Püspökladányban kap csatlako-zást egy helyi személyvonathoz, amely Debreczenbe érkezik 23.04 órák.

Személyvonattal is fel lehet menni Budapestre, ez Debreczen-ből indul 3.21-kor, 4.30-kor La-dányban van, onnan 5.47-kor át-szállással lehet tovább menni és Budapestre van a személyvonat 10.25-kor.

Van még egy Pestre utazási hajnali lehetőség: 5.8-kor indul egy vonat Füzésabony felé, ott át kell szállni az Aramvonalas gyorsra 8.47-kor és 10.30-kor ér-kezik Budapestre. Visszafelé Bu-dapestről 16.50-kor indul az aramvonalas a Keletiről, Püspökladányban át kell szállni és 22.23-kor érkezik Debreczenbe.

Megkezdődött a budapesti gyermekek vidékre való küldése

Budapest, szeptember 30. A bu-dapesti polgármester az idei isko-lai tanév megnyitásának elhalasz-tásával kapcsolatosan a kormány kívánásának megfelelően felhívta a budapesti családokat, hogy 5—15 éves korú gyermekeiket a légi veszélyre való tekintettel küldjék vidékre. Elsősorban azokat a gyer-mekeket viszik üdülni, akiknek családfenntartói légi veszély ese-tén alkalmaztatásukból kifolyólag lakóhelyüket nem hagyhatják el.

Az üdültetési akció a gyerme-kekről megfelelő felügyelet mellett egyéni és csoportos kihelyezés út-ján gondoskodik. A gyermekek jelenkezése most folyik és a je-lentkezések alapján a főváros szerdán összeállította az első cso-portot, amely este 8 óra után a soproni személyvonattal hagyta el a fővárost.

Két mázsa bőr regénye a törvényszék előtt

A vádlottat hathónapi börtönnel sujtották

Ifjú Fésüs Gyula 29 éves Kaca-gány-utca 1. szám alatti lakos foly-tatólagosan elkövetett árdrágító visszaélés büntetével vádolva ál-lott a debreceni törvényszék Fő-venyessy tanácsa előtt. A vád szer-int ismeretlen helyről mintegy másfél mázsa talpat és körülbelül hetven kilogramm különböző minőségű bőrt szerzett. A bőrt és a tal-pat részint új lábbelik készítésére használta fel, részint ócska cipők-be és eszímákba dolgozta be. Ké-szítményeit aztán a helybeli zsi-b vásáron hozta forgalomba. Azt, hogy az eladásnál árdrágítást kö-vetett volna el, megállapítani nem lehetett, mert az ócska lábbelik hivatalos ára nincs megszabva. A bűnper másodrendű vádlottja idős Fésüs Gyula volt, aki azonban ta-gadta, hogy tudomása lett volna fia üzemeiről. A bünyüben ki-hallgatták a törvényszéki szak-értőt, aki megállapította, hogy a szóbanforgó bőrök nagyrésze zárolt áru s a törvényes úton ilyen nagy-mennyiségű bőrhöz a vádlott nem juthatott hozzá.

A bűnper egyik érdekessége volt, hogy a lefoglalt áruk zsák-számra ott állított bűnjelként a bírói emelvény előtt. A zsákok ki-bontásakor kifutó minőségű talp-bőrök, zsiros és boxbőrök, vala-mint kész cipők kerültek nap-világra.

A bíróság az ügyész és a védők beszéde után meghozta ítéletét. Bűnösnek mondta ki ifj. Fésüs Gyulát közszükségleti cikknek a közellátás elől való elvonás büntetében, valamint egyrendbeli folytatólagosan elkövetett árdrágít-ás büntetében és ezért hathónapi börtönbüntetésre, valamint öt évi hivatalvesztésre ítélte. Egyben el-rendelte a lefoglalt bőrök nagyrészeinek elkobzását. A másod-rendű vádlottat, idős Fésüs Gyulát a törvényszék felmentette a vád és következménye alól. Az ügyész mindkét ítélettel szemben semmisségi panasszal élt. Ugyan-csak megfellebbezte az ítéletet ifj. Fésüs Gyula is, míg a másod-rendű vádlott az ítéletben meg-nyugodott.

Fogszakorvosi kezelés és magasabb segélyek az OTBA-nál

Köztisztviselőtársadalmunk régi kívánásait teljesíti az a ren-delet amely ma jelent meg és fogszakorvosi kezelést biztosít az OTBA tagjainak. A pénzügy-minisztérium tudvalevően az év tavaszán többször fogszakorvosi allásra hirdetett pályázatot, hogy mind a fovarosban, mind a vidéken fogkezelésben részes-síthesse az igényjogosult OTBA-tagokat. A szerződéses fogszak-orvosok kijelölése most megtört-ént és Budapestre október hó 1-vel, vidékre pedig október hó 16-ával megkezdődik a fogszak-orvosi kezelés.

A tagok lakóhelye szerint ille-tékes körzeti fogorvos a rende-let szerint díjtalanul vizsgálja meg a fogakat és távolítja el a régi töméseket és betéteket és ugyancsak díjtalanul végzi a foghúzást is. Az OTBA-tagok te-hát a jövőben már csak az ér-zéstelenítőszert kell fizetni és az egyéb fogszakorvosi munkála-tokért járó díjakat tartoznak megfizetni, mégpedig az önkölt-ségi táblázatban feltüntetett összegben.

Ugyancsak régi kívánásnak tesz eleget a rendelet akkor, amikor felemeli a segélyek ösz-szegét, mert ilymódon műtéti segély és gyógyászati segédesz-közök beszerzésért járó segélyek címén az igényjogosult közal-kalmazottak a jövőben jelentő-sen magasabb hozzájárulást fognak kapni. Felemelték még a rontgen-, rádió- és zanderkeze-lés esetén engedélyezhető segé-lyeket is.

Az antiluetikus kezelésre szor-uló betegek ezúttal teljesen ingyen kapják meg a szük-séges gyógyszerkészítményeket. A felsorolt új segélyek beveze-tésével és a régi segélyek mérté-kének emelésével az OTBA most ismét jelentős lépést tett fejlő-dése útján. Emlékeztet, hogy nemrég terjesztették ki az igényjogosultakra a szerződéses közalkalmazottakra is, amivel újabb csoportokat vontak a szociális biztosítás körébe, ez-úttal pedig a nyújtható segélyek számát és mértékét emelték.

Újabb hagymakiosztás

Korábbi hirdetésem szerint a közellátási szelvényív 4-ik számú szelvényére egy kiló, az 5-ik szá-mú szelvényére kettő kiló hagymát lehet vásárolni a hagyma-elárúttással foglalkozó fűszerke-reskedőknél és piaci árusoknál.

Mint ahogy újabb vöröshagyma-szállítmányok várhatók, a közellá-tási szelvényív 6-ik számú szelvé-nyére további három kiló hagymát lehet vásárolni. A 4-ik és 5-ik szá-mú szelvények is érvényesek ma-radnak s azok is beválthatók.

Hagymaszállítmányokra csak addig számíthatunk, míg a hide-gobb időjárás be nem áll. Felhí-vom azért a fűszerkereskedőket, hogy vevőikük szükségletére a hagymarendeléseket a központ debreceni főelosztójánál, Kontsek Géza cégnél sürgősen adják le.

Üzemek, intézmények, vállala-tok, vendéglátó iparosok a f5-eltónál közvetlen rendeléseket ad-hatnak le.

Polgármester.

DEBRECZEN

OLDAL 1943 X. 1.

— A közérzet és a munkakepesseg gyakran igen jelentékeny mértékben megjavul akkor, ha bélműködésünk és gyomorémzésünkkel reggel felke-lünk egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel kelőképpen elren-dezzük. Kérdezzé meg orvosát!

Tanári továbbképző tanfolyam

A helybeli tanintézetek tanáral számára egy héttel ezelőtt meg-indult továbbképző tanfolyamon csütörtökön délután hangzott el a második előadás. Ezúttal Bartók Miklós, kollégiumi tanár tartott előadást ezzel a címmel: „Didaktikai alapelveink az ideg-élettan tükrében”.

A mindvégig nagy érdeklődés-sel kísért előadás során kifejtette az előadó, hogy a gyakorlatiasság mai közkeletű értelmezése miatt a rendszeres oktatás háttérbe szorult. A modern idegélettan leg-újabb eredményeinek felhasználá-sával kimutatta az előadó, hogy az elme edzésére kiválóan alkal-mas tantárgyak szigorúbb rend-szeresével véghezvitt tanítása nem nélkülözhető. Ujszerűek vol-tak azok a megállapításai, mely-lyek a szervezet idegi és kémiai összhangjára vonatkoztak. Ezek-kei hozta kapcsolatba az előadó a didaktikai irányelveket, melyek közül a formális képzés a legfontosabb.

Az előadás igen élénk vitát váltott ki újszerűségével. A hozzá szólók sorban méltatták az el-hangzott megállapítások jelentő-ségét. A vitát az előadó válasza és dr. Papp Ferenc tanügyi főtá-nácsos elnök zárószavai zárták be.

Nem fontos, de érdekes

Némely középső-afrikai néger törzsnél rendkívül nagy illeten-ségnek számít, ha valaki kérdé-sre nemleges választ ad. Ezek a négerék még abban az esetben is, ha a kérdés tartalmának az el-lentétjéről vannak meggyőződve, mindig igennel felelnek. Ez a szokás a régebbi időkben az afrika-utazók részéről igen sok félreér-tésre adott alkalmat és innen van az, hogy a régebbi utazók jelen-tései gyakran nem felelnek meg a valóságnak.

A több ezer féle ártatlan és jó-téző fü között, nyolc olyan fajta van, amelyek a mérgező növé-nyek közé tartoznak. A mérget nem a szár és a levelek tartal-mazzák, hanem a magvak, mely-lyeknek elfogyasztása heves fájdalmakat, főként erős fejfájást és legtöbbször hányást eredmé-nyez. Az esetek általában nem halálosak. A legismertebb mérge-ző fü a tántorka, amely legin-kább a pusztaságokon és az utak mentén nő, azonban gazként az árpa között is feltűnik.

Új könyvek

Kranz:

A FRANCIA TRAGÉDIA.

Franciaország katasztrófájá-nak története ez a lenyűgöző ér-dekességgel megírt gigászi riport. A franciák legyőzések Párisba vonuló németekkel Kranz Her-bert is a francia fővárosba került és a riportert élesszeműségével, kutató ösztönével fedi fel a köny-vényben az események hátterét, a történelem kulisszatitkait. Utána-járt a titkos diplomácia háború-előtti cselekedeteinek, háború alatti kudarcainak és kormányok s vezérkarok kulisszatitkaiban megtalálta, ebben a könyvben pe-dig leírja az eseményeknek azt a láncolatát, amely a francia összeomláshoz, a második vilá-g háború egyik legnagyobb tragé-dijához vezetett. Az izlésesen ki-állított vaskos kötet Kall József dr fordításában igazi nyeresége a magyar könyvpiacnak.

— A Dömsödy utcán egy asz-szonyt úgy megverték, hogy kop-onvatörést szenvedett. Harang Sándorné 26 éves asszonyt, bő-gyári portás feleségét, ki a Dö-m-södy utcában lakik, egy assz-nyúval megtámadta az utcán. Úgy összeverte, hogy kopon-vatörést és más súlyos sérülése-szenvedett. A mentők a Hoi-fel-kórház sebészeti osztályára szy-lították Haranginét. A támadó kézrekerítésére a rendőrség meg-indította a nyomozást.

DEBRECZEN

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szeptember 25-én reggel 8 órától, október 2-án reggel 8-ig: Megváltó, Piac 18., telefon: 14-69. — Muraközy Piac u. 72. telefon: 30-35. — Boeszkay, Cegléd u. 22, telefon: 29-14. — Csokonay Mester u. 43, telefon: 10-15, sz. — Árpád fejedelem Csapóker, Jánossy u. 44. szám.

Debrecen

Mintegy almosító keringő delibáb Olyan a sik határ. Venatunk vágat zakatolva, Amig végre megáll. Debrecen...

Nagy nyílt ter, széles utca fogad, Tagas mezőknek levegője árad, Izzo szürke fényben szerte szórt

Mint megkövesedett Jegenyefak almák

Pirás cserepes hazák ordoje Zöldelő lombu nagy faknak oten Mint egy óriasi muskattulvirag A rózságnak kitart kebelen

Szembem az utolsó, a Nagy templom Mint szélesváltu tagbaszakadt magyar Cógós két tornyának erős homloka fészegül az égnek

Benne magyar az ónok, az ima, Itt az istennel is magyarul beszélnek.

Es ha bonnszülötök beszédet hallod, Izzó részem a szának — Az új búzából sült friss kenyérnek Eltádo dúz itata tamad.

Széles határ... mezők... Almos égu ronaság oleben... Egy parányi örök magyar... A Teremtő vigyazo kezében.

BOGDAN FERENC

A kir. ítélőtábla elnöke Beregszászon. Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök dr. Szabó Mihály kir. ítélőtáblai elnöki titkár kíséretében Beregszászra utazott, ahol a beregszászi kir. törvényszék ügymenetét és ügyvitelét fogja megvizsgálni. A kir. ítélőtábla elnöke előreláthatólag 10-12 napon át lesz távol a hivatalától.

Baja Mihály névnapüdvözése. A Kossuth-utcai egyházzsoltó köré bensőséges ünneplésben rendezette az egyházzsoltó vezető lelképásztortát, Baja Mihályt névnapja alkalmából. Dr. Juhász Nagy Sándorné pléniknövel élén küldöttség kereste fel Baja Mihályt. A küldöttség tagjai voltak Péterffy Lászlóné, Mikó Lajosné és Nemes Sándorné. A női kör nevében dr. Juhász Nagy Sándorné intézett melegen üdvözölést az ünnepeltre, akit felkeresett névnapja alkalmából Gyökössi Endre, a „Bokrétá” irodalmi csoport tagja, Baja Mihály régi jóbarátja és költőtársa, valamint a népszerű költőpap számos tisztelője, barátja és ismerőse.

Csobán Endre esküvője. Csobán Endre városi főlevéltáros és Szabó Katalin, néhai Schlotter Ferenc ügyvéd özvegye esküdtek egymásnak örök hűséget az elmúlt nap a Kossuth-utcai református templomban. Az esketési szertartást Baja Mihály lelképásztor vezette, aki költői szárnyalású szép beszéddel intézett az új házaspárhoz, Isten áldását kérve rájuk. Az esküvői szertartáson számosan jelentek meg a városi főtisztviselők, a Csokonai Kör tagjai, a Monti Kör tagjai és általában a debreceni irodalmi élet kiválóságai közül, akik Csobán Endre főlevéltárost és hitvesét elhalmozták jókívánságukkal. A völgeny tanu Uray Sándor lelképásztor, a menyasszony pedig dr. Erdős József ügyvéd volt.

Gombamergézt szenvedett Kosziba Erzsébet budapesti napszámosnó két gyermekével Erdőn szedett gombát vacsoráztak és indhárman rosszul lettek, majd gmeletlen állapotban szállították (Huny) kórházba.

Ellopták Gábor Mara budapesti énekesnő 6000 pengő értékű rubinköves gyűrűjét. A rendőrség nyomozza a tettest.

Haragosa sósavval leöntött egy debreceni kereskedőt, aki a merénylet következtében valószínűleg elveszti szemévilágát

Bajdó Bálint 43 éves kereskedőt, Mester utca 37 sz. alatti lakost a Mester utcán megtámadta és sósavval leöntötte haragosa.

A merénylet olyan váratlanul történt, hogy Bajdó nem is tudott védekezni, csak szemébe kapott, melyet a maró folyadék teljesen tönkre tett. Ezenkívül a sósav leömlött nyakára és a mellére is és ott súlyos sérüléseket okozott. Bajdót a mentők beszállították a szemklinikára, ahol megállapították, hogy bal szemét valószínűleg elveszti a sósav.

Az ügyben megindult a vizsgálata és a rendőrség a mai napon hallgatja ki a merénylet háttérére és a támadó személyét nézve a súlyosan sérült Bajdót. A támadó ellen megindul az eljárás.

Villamos történt

Az egyik megállónál pötlőmnyi emberke várakozott a villamosra. Bal kezében ovodástáskát szorongatott, jobbában pedig parányi termeléhez viszonyítva óriási tejeskannát. A villamos jött, megállt, de a kisfiú hiába próbálkozott felkémeregni a hatalmas csomagokkal. A kálauzó észrevette a kisembert és mindenestől beemelte a karokba és meg lehetett jászva, mert erősen szippogott. A kálauzó lehajolt hozzá és óvatossággal meglörölte az orrát. Aztán leoldotta a kisfiú szennyes költöskjét és a tiszta oldalára fordította.

Az utolsó mosolygova néztek össze. Hátas tekintetek repültek a fiatal leány felé, aki egy pillantra kihajolt robotos munkájának iramból, s akinek lelkében feltámadt a minden női lélek mélyén ott szunnyadó anyáskodás ösztöne.

A villamos megállt és a kisfiú le akart szállani. Aggodalmas arccal nézett lefelé... de egyszerre észlelte, hogy két segítő kar nyúl a hóna alá, valaki arcon csókolja és szépen leteszi a földre. A kálauzó volt... a villamos tovább csilingelt. Az utolsó szeméből a csorduló jószág galamb-rajai szállódtak szét, s olyan szívesen estek most az elhangzott szavak. Pedig nem történt semmi különös, csak az elfáradt ember szívébe belopta magát egy ideleted, melegen jóny-sugar.

A honvédelmi tanács új vezetőikara. A Kormányzó Úr a miniszterelnöknek, mint a legfelsőbb honvédelmi tanács elnökének előterjesztésére Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával vitéz nemes Máthé Kálmán altábornagyot, a legfelsőbb honvédelmi tanács vezetőikarát ettől az állásától katonai szolgálati idejének betöltése folytán felmentette és a legfelsőbb honvédelmi tanács vezetőikarává vitéz nemes Vörös Géza vezérőrnagyot nevezte ki.

A fiatalok pályaudvari tolvajt fogott el a rendőrség. A Tóth Árpád-utca sarkánál posztoló rendőrszemnek tegnap este feltűnt egy 14 év körüli suhanc, aki a Népkerten keresztül nagy csomagot cipelt az állomás irányából. Igazolásra szólította fel és a gyerekek egykettőre kiválaszták, hogy a csomagot, melyben közel ezer pengő értékű ruhanemű volt, a pályaudvar várótermében lopta egy alvó asszonytól. Nyomban visszamentek a váróterembe, azonban a károsultat, akinek közben valószínűleg már elindult a vonata, nem találták meg. A fiatalok tolvajt előállították a rendőrségnek, ahol megállapították azt is, hogy édesanyja szintén tud a lopásokról, melyet a 14 éves suhanc sorozatosan elkövetett a pályaudvaron. A fiút átadják a fiatalkorúak bíróságának, az anya ellen is megindult az eljárás.

A halálos baleset történt a vépi és károni leventék labdarugómezőjén. Varga János 19 éves vépi levente összefutott az egyik károni játékoskal s mérkőzés után súlyos fájdalommal szállították be a szombathelyi közpórházba. A műtét már nem segített rajta, gyomorvérzés okozta halálát.

A katolikus főiskolai hallgatók szombaton reggel a Varga-utcai Theresianum előtt gyülekeznek nyolc óra előtt, mert nyolc órai kezdettel a katolikus templomban Veni Sancte lesz részükre. A Veni Sanctet dr. Bánáss László prépost tartja.

A hercegprímás Veni Sancte-jával ma kezdődik a katolikus nagygyűlés. Délután 4 órakor Paál Árpád országgyűlési képviselő megkoszorúzza a Pázmány Péter-szobrot. Öt órakor a nők dísznyűlése a Vigadóban, hat órakor a Pázmány Egyesület rendez filmvitaestet.

Postagalambok miatt a vádlottak padjára kerültek Rákospalotyi János földműves és Rijnmayer Ferenc gépformázó, budapesti lakosok, akik miniszteri rendelet ellenére postagalambokat tenyésztettek és hirdásra alkalmas állatok tartásával követtek el vétséget. Az ügyben bizonyítási eljárást rendeltek el, mivel a főtárgyalási adatok szerint ez a cselekmény háború idején büntett.

Dinnyeévés közben meghalt a budapesti Garay-téri piacon Karakás Imre 76 éves hordár. Evés közben kiesett kezéből a bicska, szájából kiesett a falat és leesett az ültetre. Szívizélhűdés ölte meg.

Harmínchét fillérel drágábban számított egy fröccsöt Kutassy Lajos budapesti főpincér az egyik vendégnek. A bíróság 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Serrano volt budapesti chilei ügyvivő, 54 éves korában tüdőgyulladásban, Budapesten meghalt. Serrano itteni működése alatt Magyarországi igaz barátainak mutatkozott. Temetése szombaton délután lesz.

Társulati kereskedelmi középiskola tanuló figyelem! Azok a tanulók, akik a kegyeleti váltofutáson az intézet színeiben részt akarnak venni, ma az intézet IV. b) osztályában jelenjenek meg délután 11 órára. Testnevelő tanár.

Rövidesen megjelenik a Boldog Margit szentéavatásról szóló határozat. A szentéavatás pápai bullával történik, amelyet valamennyi kuriális bíboros aláír.

Új tanfolyam kezdődik október elsején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépróiskolájában. Előkészítés államvizsgára Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tankir. főig. eng. szám: 5548/1942-43.

Dr. Naményi Gyuláné (Batthyány u. 1) gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában októbertől kezdő tanfolyam. Előkészítés államvizsgára Vidékieknek vasútkedvezmény. Állásban levőknek esti tanfolyam. Telefon: 20-77. Debreceni tankir. főig. eng. szám: 6475/1941.

Továbbra is nyitva marad a strandfürdő

A nagyverdei strandfürdő kapuit nem zárják be az eredeti terv szerint október elsejével, hanem az addig, míg az idő kedvező lesz, nyitva marad, azonban csak a melegvízes medencék állnak a közönség rendelkezésére.

Ardrágítási bűnyűgy 15 eladott sertés körül

A hajdudorogi csendőrhözfé jelentés érkezett, hogy Barna Mihály Hajdudorog, Kölesföld 10. szám alatti lakos 15 sertést ardrágítva adott el, sőt azt megbízottai újabb ardrágítással továbbították.

A feljelentést adatai szerint Cs. Simon Mihály és Nagy Sándor dorogi lakosok megegyeztek Barna Mihályval, hogy 15 süldőt, amennyiben 4800 pengő felül tudják eladni, úgy a felár a két közvetítő illeti. A két közvetítő meg is egyezett a sertésekre Szigeti György újhértói lakossal 5250 pengős vételárban, melyből Szigeti ki is fizetett nyomban 2600 pengőt, mint előleget, míg a többi akkor volt hajlandó átadni, amikor a járlatleveleket megkapja. A két közvetítő ezt közölte is Barnával és a 4800 pengő felüli 450 pengő feljelentést szert Cs. Simon és Nagy Sándor megosztották.

A csendőrség ardrágító visszavétel címén megindította a vizsgálatot, mert ha a feljelentésben foglaltak bebizonyítónak, úgy Barna mintegy 122 százalékos ardrágítást, a két közvetítő pedig 142 százalékos ardrágítást követelt volna el. Az ügyben folyik a vizsgálat és a csendőrség jelentést tett róla a debreceni kir. ügyészségnek.

A német rendőrség átvette a rendfenntartás hatáskörét Milánóban és ezt a milánói főkonzul közleményben bejelentette.

58.000 menekült van Svájcban a régebben internált személyekkel együtt. Szeptember 1-27. között 21.860 menekült érkezett svájci földre.

I. Napóleon óriási mennyiségű fémerneműt használt el, évenként általában hat tucat ingért 5000 frankot fizetett. De talán a világ legnagyobb parfóm-fogyasztója is volt, negyedévenként ugyanis nem kevesebb, mint 162 üveggel használt el. Ezenkívül szívenvelyes tubákot volt, úgyhogy természetünkünkint rendelte meg a dohányport.

A libák azon kevés állatok közé tartoznak, amelyek „egynejűsége” élnek, életre szóló házasságot kötnek és házastársuk oldalán hűségesen ki is tartanak. Jóllehet a libák általában nagyobb csoportokban járnak, azonban az eddigi megfigyelések mindig azt mutatták, hogy a csoportok pároszámúak.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-UT 23.
Cégtulajdonosok:
Sesztina Nagybákay Jenő és Nagybákay Antal
Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasáru cikkek nagy raktára.
Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

Gyászrovat

Tóth János városi nyugdíjas temetése pénteken 5 órakor lesz a disztravatózó teremből. Lakás: Kut-u. 14. Részvétlátogatások mel- lőzését kérjük. Gebauer rendezi.

Tolvaj cigányasszonyt fogott el a rendőrség, a tettes nem tudja kitől lopott

A debreceni rendőrség őrizet- be vette Botos Róza 32 éves sal- gótarjani cigányt, akinél el- fogásakor egy fekete zakót ta- láltak. Botos Róza beismerte, hogy a kabátot lopta társával együtt, aki azóta eltávozott Debrecenből, azonban nem tud- ja, ki a károsult.

— Nem vagyok ismerős Deb- recenben, kenyerem, — mon-

dotta kihallgatásakor. — Csak úgy vaktában bementünk egy házba, de hogy honnan loptuk, azt nem tudnam megmondani. A rendőrség most keresi a ci- gányt, tettestársát és felhívja a károsultat, hogy jelentkezzen a rendőrségi épület II. emelet 88. számú szobában.

— Betegsége miatt felakasztotta magát Szabó József hosszúpályi lakos és mire rátaláltak, már hal- tot volt. Az öngyilkosság ügyében a hosszúpályi csendőrség megindí- totta a nyomozást.

— Megverte a kalauznót, mert jogyet kért tőlük a pesti villamo- son Kabi Gergely öszeres és fele- sége. A közönség Bösze Piroška kalauznó pártjára állt és megfé- kezte az utast, akit a rendőrnök adtak át.

Hirdetmény éles lövést tartásáról a Hortobágyon

Ertesítem az érdekelteket hogy a m. kir. Honvéd Repülő Lóiskola a Hortobágy pusztán a Debrecen tiszafüredi múttól délre eső és erre a célra kijelölt területen, október hó 1-től naponta 10 órá- tól 16 óráig az alábbiak szerint fogja éles lö és bombavetési gyako- rlatait megtartani:

1. Légi lövést az egész terü- leten október hó 25, 26, 27, 28-án és november 4, 8, 9, 10, 11, 22, 23, 24 és 25-én.

2. Előszelvést földi célra, illetőleg éles bombavetés a bomba- téren az október hó 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, valamint november hó 1, 2, 3, 15, 16, 17 és 18-án.

Péntek, szombat, vasárnapi nap- kon tehát sem lö, sem bomba- vető gyakorlat nincs.

A légi lövést megkezdését egy egymotoros repülőgép sziré- na jelzése, vagy egy alacsonyan repülő kétmotoros repülőgép fog- ja jelezni. A lövést befejezését hasonló módon egymotoros repülő gép alacsonyan repülése jelzi.

Az éles lögyakorlatok tartama alatt a hivatásuknál fogva a Hortobágyon tartózkodók kötele- sek az erre a célra elkészített fe- dezékekbe behúzódní és onnan csak a lögyakorlatok befejezése után távozhatnak. A légi bom- bázó gyakorlatok tartama alatt az erre a célra kijelölt területen sem ember, sem állat nem tar- tózkodhatik.

Az éles légi lö- és bombavető gyakorlatok alatt a Hortobágy pusztán való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések a gazda- sági ügyosztályban (városháza, félemelet 22 sz. szoba), vagy a máti biztos hivatásban megtud- hatók. Polgármester.

Az előbbiekben meghatározott külön megállapodás hiányában, vagy ha a megállapodást a felek nem mutatják be a nyilvan- tartó hatóságnak, a beszoigálta- tási kötelesség továbbra is tel- jes egészben az elődöt terheli.

Az előd és az utód szabadon állapodhatnak meg arra nézve, hogy az átadott szántóterület terhelő beszoigálta tási kötele- séget — figyelemmel az előd ál- tal az utód részére átadott ter- ményekre, termékekre (álfatok- ra) és egyéb dolgokra is — egy- más között miként osztják meg. A megállapodás azonban nem érintheti az elődnek azt a köte- lességét, hogy az utód számára kenyérgabonavetőmagot, vagy annak pótlására szolgáló más vetőmagot, továbbá az éves gaz- dasági cseledek járandóságá- nak fedezéséhez szükséges ken- yérgabonát hagyjon vissza.

A megállapodás alkalmával a kenyérgabonára, a zsirra és a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszo- igálta tási kötelesség megosztá- sá külön-külön kell szabályoz- ni.

Ha az előd és az utód a be- szoigálta tási kötelesség megosz- tására nézve megállapodtak, az előd által az utódnak visszaha- gyott termények és termékek (állatok) után vásárlási enge- dély kiadása nem szükséges. Ha azonban inegállapodás nem jött létre az előd kívánságára az utód köteles vásárlási enge- délyt kérni a közellá tási kor- mánybiztosól azokra a vissza- hagyott takarmányokra és ál- latokra, amelyekre vásárlási en- gedély kiadható. Ez esetben a vásárlási engedély alapján át- adott takarmány és állat az előd beszoigálta tási kötelessé- gének teljesítésébe beszámít, az utód beszoigálta tási kötelességét pedig terheli.

A beszoigálta tási kötelesség megosztására vonatkozó megá- llapodást a nyilvántartó hatóság csak akkor hagyhatja jóvá, ha megállapítja, hogy a megosztás révén a beszoigálta tási kötele- ség eredeti mértéke nem válto- zott és hogy az utód oszkrvő gazdálkodás mellett a beszoigál- tási kötelességnek általa el- vállalt részét teljesíteni tudja. A jóváhagyott megállapodás- nak a felek birtokában maradó példányait a nyilvántartó ható- ság láttamozza, az előd gazda- könyvén és gazdálapján feltün- teteti beszoigálta tási kötelessé- get — a 8 táblázaton tett be- jegyzéssel — annyival csökken- ti, amennyit az utód magára vállalt, az utód részére pedig gazdakönyvet és gazdálapot áll- lit ki és azon a megállapodás értelmében rá eső beszoigálta tási kötelességét feltünteti. Polgár- mester.

teletti beszoigálta tási kötelessé- get — a 8 táblázaton tett be- jegyzéssel — annyival csökken- ti, amennyit az utód magára vállalt, az utód részére pedig gazdakönyvet és gazdálapot áll- lit ki és azon a megállapodás értelmében rá eső beszoigálta tási kötelességét feltünteti. Polgár- mester.

Hirdetmény
Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó év október 1-től a 2-es viszonylat közlekedését és ezzel kapcsolatban a nagyerdei fűrdő előtji feltételes megállóhelyet meg- szüntetjük.

A 7-es viszonylat, Bika-szálloda — köztetemi vonalon a Csapó-utca sarkától az utolsó kocsit indul 17 óra 36 perckor, a köztetemtől 17 óra 56 perckor.

A Debreceni Helyi Vasút üzemeltetési igazgatósága.

HIRDETMEY. Ertesítem a vá- ros érdekelte lakosságát, hogy az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezet a tulajdonát képező Tóth-telepi (Józsa mellett) volt Kányási János-féle ingatlan érté- kesíteni kívánja. A vételi irásbeli ajánlatokat a városi elsőfokú köz- igazgatási hatóság Kossuth-utca 20. III. em. 92. sz. helyiségében le- het előterjeszteni. Az ingatlan vé- telára — a tett ajánlat elfogadása után — készpénzben fizetendő, indokolt esetben kisebb összegű hátralék megfizetésére rövid ha- táridős részletfizetés kedvezményt lehet kérni. Debrecen sz. kir. vá- ros elsőfokú közigazgatási ható- sága.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY. PK 29869/1942 szám. 1900 pengő becserélték három 16. Nagycsere 67. alatt 1943 október hó 6-án, déli 12 órakor bírói árverésen el- adatik. Roth Ernő bírósági végre- hajtó.

NYILT-TÉR

Október 1-én átveszem Szilágyi Antal Bujdosó-utca 34. szám alatti ingatlanát. Felkérem a hitelező- ket, hogy 3 nap alatt nálam je- lentkezzenek. Kiss Gyula. Bujdosó-u. 34.

SPORT

A DVSC csapata a Csepel legyőzésével akarja bebizonyítani, hogy megállja helyét az NB I-ben

A DVSC, mely három döntel- len eredménnyel és egy vereség- gel áll a bajnokság ötödik fordulójára előtt a bajnoki táblázat 12-ik helyén, a vasárnapi, Csepel elleni mérkőzésre fokozott ambi- cióval készül. A játékosok a két- szeres magyar bajnok legyőzésé- vel akarták bebizonyítani hogy jó az együttes, csak a fiatal játé- kosoknak meg kell szerezniük az NB I-rutint és akkor megállják helyüket a bajnokságban. Azt tartják, hogy a Csepel az első komoly erőpróba, hiszen az első két mérkőzésen szintén újonc csapatokkal kerültek össze, a Fe- rencváros ellen a fővárosban reá- lis számítás szerint nem sok ke- resnialója lehetett a debreceni csapatnak a Vasas ellen Budapes- ten elért döntetlen már sikernek számít és most a Csepel elleni győzelem bizonyítaná be végleg- sen, hogy a csapat feljövőben van, hétről-hétre javul. A köz- vetlen védelem és fedezetsor jó, a támadósor belső harmasa is meg- állta helyét a Vasas-mérkőzésen, csupán a két szélsőn ütőkötött ki a rutinhiány. Ezért lehetséges, hogy a Csepel ellen ezen a két poszton Szabó, illetve Szilágyi, aki már régen vágyik a balszélső posztra, fog szerepelni.

A mérkőzés iránt nagy érde- klődés nyilvánul meg, azon néző- csúcs lesz. A DVSC—Csepel mér- kőzés 4 órakor kezdődik, előtte a leventebajnokságot játsszák.

Vasárnap az NB I-ben a követ- kező bajnoki mérkőzéseket bo- nyolítják le. DVSC—Csepel, Elek- tromos—SalBTC, Újpest—Nagy- várad, Káspost—Ferencváros, Gamma—Szolnok, Kolozsvar—Szegedi VSE, Disgyőri MÁVAG —BSZKRT, Újvidék—Vasas.

Az amatőr bajnokságban az egye- temi sporttelepen vasárnap dél- előtt bomba műsor lesz. Kilenc órai kezdettel a DMTE—Tiszthe- lyettesek amatőr bajnoki mérkő- zést játszó le, majd de. fél 11 órai kezdettel kerül lebonyolítás- ra a női bemutatkozó kosárlabda mérkőzés, melyen a DEAC hölgy- csapata vesz részt. 11 órakor a DEAC—MOVE Szabolcs amatőr- bajnoki mérkőzést játszó le, majd pedig déli egyórától kezdettel a helvi NB. III-as rangadót ját- szák le a Villanygyár és DVSC II csapata.

Debrecen városi férfi és ifjúsági tornász bajnoki küzdel- melt vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel bonyolítja le a DTE a Magoss György-téri újjáalakított

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943 X. 1.

tornacsarnokában. A versenyen az egész debreceni tornász éljár- da rajthoz áll és ez a verseny a tornasport hível számára nagy eseménynek számít hiszen ezen a versenyen több magyar váloga- tott is fog szerepelni.

Valószínűleg október 10-én ját- szák le az elmaradt Csepel—Fe- rencváros bajnoki mérkőzést.

A Csepel szerdai edzésén a következőképpen állt fel a csa- pat: Szekeres — Kálló, Szalay — Bakos, Kapta, Gere — Fuszke, Marosvári, Szabadkai, Dudás, Or- sovai. A csepeli együttes jó játék után 7:0-ra győzött a PMTK ellen. Különösen Marosvári volt nagy formában. A második fél- időben a csapatban helyet kapott Rákosi, Kesztelyi és Pintér is. Váradi, a Nagyváradon meg- sérült csepeli jobbszélső sérült válla szépen gyógyul és a va- sárnap játéka valószínű a DVSC ellen.

A DVSC birkozói ma este ker- nek útra, hogy vasárnap kipihen- ten vegyék fel a küzdelmet Csik- szeredán az ottani városi birkozó bajnokságon. A debreceni vasuta- sokat Szűcs János szakosztályve- zető vezeti a székellyföldi városha- és a csapat tagjai a következők: Tarányi, Gedeon, Németh, a két Mihályffy, Antal Imre és Juhász. A DVSC birkozóiól szép sikere- ket várnak.

Darai Béla, a debreceniek ki- váló öklívívója nagy feladat előtt áll vasárnap este. Egy mérkőze- sen három ellenfél ellen, Torma I, Szumega és Váci ellen kell küzdeni, úgy, hogy első menetben Szumega, a második menetben Tormal I, a harmadik menetben Váci lesz az ellenfele. Hiába a válogatottságot nagyon meg kell dolgozni.

Elmarad a svéd—magyar főis- kolai atletikai viadal, melyet ok- tóber 10-én rendeztek volna meg Stockholmban. A válogatott csa- patban mint magasugró szerepelt volna a debreceni dr. Kapros László is.

A DEAC kosárlabda hölgycsa- pata vasárnap mutatkozik be a debreceni közönségnek, amikor délelőtt 11 órai kezdettel bemu- tatót játszik a DEAC sporttele- pen. A DEAC hölgycsapatát a tag- napi napon összeállította dr. Kap- ros László, mely a következők lesz. A csapat: Afonyi Éva, Oláh Katalin, Kovács Anikó, Kiss Magda, a B. csapat: Barabás Magda Kelemen Éva, Erdei Man- ci, Bánai Éva, Oláh Sária. — A mérkőzést Kohonitz testnevelő- tanár és dr. Arday vezetik. A két csapat találkozása jó sportot és kemény küzdelmet ígér.

A DVSC kézilabda-csapata ok- tóber 10-én Budapesten szerepel és játszik barátságos mérkőzést egy fővárosi kézilabdacsapat el- len.

Öklívívó-versenyt rendez a városi levente parancsnokság va- sárnap délután öt órai kezdettel az Arany Bika dísztermében a legjobb kerületi öklívívók részt- vételével.

A DVSC a Csepel elleni mérkő- zés után Nagyváradra megy ok- tóber 10-én és a NAC ellen ját- szik a bajnoki pontokért, míg ok- tóber 17-én Újvidéken az UAC együttes ellen veszi fel a küzdel- met bajnoki mérkőzés keretében. Tehát nem is lesz olyan rossz a soronkövetkező három vasárnap. A Csepel elleni mérkőzés után csak október 31-én láthat újra bajnoki mérkőzést a debreceni közönség, amikor a Gamma együttes jön le. Október 24-én nem lesz bajnoki forduló, mert a magyar válogatott labdarúgócsa- pat a bolgárokat látja vendégül a magyar fővárosban.

Elmarad a vasárnapra terve- zett Nagyváradon megrendezendő Délkelet—Kelet válogatott atleti- kai viadal. A verseny egy későbbi időpontban lesz megrendezve.

Vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a DVSC pályáján a ke- rületi ifjúsági csapatbajnoki at- letikai viadal.

KÖZGAZDASÁG

Az Ipartestület előljáróságának ülése

Anyagelosztási panaszok, hérrögzítő rendelet és a munkácsabítás meggátolása, felkészülés a háború utáni időre

Galamb Ferenc elnöklésével tar- totta meg tegnap este az Ipartes- tület előljáróságának havi ülés- ét. Bejelentette az elnök, hogy a cipészek és molnárok anyagszük- ségletének kielégítése érdekében tárgyal Budapestén az illetékes ténnyezőkkel. Rövidesen mutat- kozni fognak az eredmények.

Lajos Béla bejelentette, hogy a pénztár forgalma 12.000 pengő keretben mozgott. Iparukat be- szűntették 18-an, új ipart váltot- tak 8-an.

Vitéz Önödy János tetőfedőmes- ter szakosztálya nevében nehé- zményezte, hogy a tetőfedőmesterek a cserépkutalásnál háttérbe szo- rultak. Sérélmük orvoslását kéri.

Krikpó Ferenc kerékgyártó szak- osztályi elnök azt kifogásolta, hogy nincs elég anyaguk és kény- telenek több egyesületben tagdíjat fizetni, mert mindegyik kilátásba helyezi a faanyag megszerzését.

Lechner Lajos jegyző ismertette az IPOK leiratát, melyben közlik, hogy a hérrögzítő rendeletet szí-

gorián be kell tartani.

Király Imre szerint gátat kell vetni az egyre jobban elharapó- zó munkácsabításnak.

Pleskó András kamarai titkár arra mutatott rá, hogy eddig csak a minimális béreket állapították meg és multhatatlanul szükséges a bérek felső határát is rögzíteni.

Az IPOK még egy megkeresést küldött. Felhívja az Ipartestületet, hogy már most gondoljon a háború utáni időre és alakítsa meg a mun- kacsoportokat, hogy amikor majd ismét a polgári munkák kerülnek előtérbe, az iparosok felkészülten álljanak a munkák végzésére.

Az IPOK a debreceni Ipartes- tület részére 1674 pengő évi tagsági díjat szabott meg 1943-ra.

A lakatoszakosztály panaszt tett a vaselosztás miatt. Részben nem kapták meg az őket megillető vasontingent, másrészt a szak- osztály személyi képviselőjét sére- lem érte. Az ügyet az iparosszék elé utalták.

Vendéglátó üzemek élelmiszer elszámolása

A vendéglátó üzemek liszt-, kenyér-, zsírjegy elszámolása a torlódás elkerülése érdekében a jövőben a következő időben törté- ník.

A vendéglátó üzemek az elszá- molási könyvükön feltüntetett sor- szám szerint két csoportban szá- molnak el éspedig az 1—60. sor- számmal jelzettek mindig a hó- nap második szombatján, tehát első ízben október hó 9-én, szom- baton, a 61. sorszámra felüliek pe- dig a hónap első szombatján, most első ízben október hó 2-án.

Polgármester.

A gazdálkodó személyé- nek változása esetére a beszoigálta tási köte- lesség megosztása

A m. kir. Közellá tásiügyi Mi- niszter Úr 122.600—1943. K. M.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54
GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfi- gyelési, nyomozási díszkrétek eredménye- sek. Zöldfa u. 3. száma. Telefon: 28-72 54—1576 12 3.

JÁNOSSY magánnyo- mozó bizalmasan nyo- moz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 54—764 11. 9.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES
NYUGDIJAST, ki gyű- mölcsös kezeléséhez ér- keresek Debrecenhez zeli vasútállomás mel- letti, cca 5 hold gyümöl- csös, fél hold szőlő és

köztes részes művelésé- hez. Szerény lakás van. Értekezni: Fényes ügy- véd, Plac u. 75.

MEGBIZHATÓ mun- kást pince munkára fel- veszek. Deák, bornagy- kereskedő, Bethlen u. 14 2—1901

CSAPOST, pincemunkást keres a Kecskeméti borozó, Dégenfeldtér 11. sz. 2-782

GYERTYAGYÁRBA munkabíró fiú felvétetik Nap u. 4. -1796

KOCSIST felveszünk, Magoss György-tér 30. 2-783

GYAKORLOTT csapost felvesz a Pál söröző, 2-782

TAGGYJKTÖKET temetkezési ágazathoz, kezdők és gyakorlottakat, kellő javadalmazás mellett felvesz a Magyar Hollandi Biztosító, Piac 71. 2-1778

HATVAN u. 6. sz. bérházban a II. házfelügyelő állás üresedésben van. Olyan kiscsaládú egyén jelentkezzen, aki abszolúte becsületes életét hitelesen igazolja. A házfelügyelői teendőket, liftkezelés, központi fűtésben jártassággal bír. 2-1808

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

KOMMENCIOS kondás nagy fiával felvétetik, Bethlen u. 59. 26-770

UDVAROS kocsiat azonnal felvesz a Gazdák Sütődéje Rt. Bőszörményi út 15. 26-1835

KÖZELI tanyára szabad majorost veszek fel, Bersek u. 4. 26-1767

KERTESZT keresek, 1 holdas virágkertes villa részére. Javadalmazás havi 400 P, vagy teljes ellátás havi 150 P. Irásbeli ajánlatok Scitovszky Tiborné önmagmeltósága, Budapest, Lorántffy Zsuzsanna u. 7. címre. 26-1761

KONVENCIOS kocsiat fiával felveszek, Kossuth u. 44. 26-1790

BÉRES, kommencióra felvétetik, október 1-ére, Meszén u. 18. 26-1812

KERTMUNKÁST, fiút felvesz kertészeti, Budai Ézsaiás u. 37. 26-1832

FELVÉTEK kiscsaládú majoros, kevés jószág mellé, Zöldfa u. 11. sz. 26-1831

HÁZMESTERI ALLÁS FÉRFI (29)

IPAROS család, házmes ternek ajánlkozik, Major Ferenc, Balmazújváros, Semsei u. 7. 29-803

IPARI FÉRFI (33)

VILLANYSZERELŐT és tanuló helyi s vidéki munkára felvesz Fazekas, Péterfia 42. 33-759

MÜHELY hetest felvesz azonnalra Gazdák Sütődéje Rt. Bőszörményi út 15. sz. 33-1837

FIATAL sütősegéd, két kifizető, egy tanuló felvétetik Körösi sütőmester, Mester u. 39. 33-784

TANULÓ FIÚ (64)

SÜTŐTANULÓT ellátással felvesz Gazdák Sütődéje Rt. Bőszörményi út 15. 64-1836

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓFIÚ kiszolgáláshoz is, kosztal, fizetéssel felvétetik, Hajdúlak tanya, Kantin. 49-1697

KIFUTÓFIÚT felveszek, Csapó u. 33. szám, kályhás üzlet. -1800

MEGBIZHATÓ erős kifizető fiút felvesz állandó munkára, Jónás bor-nagykereskedő, Varga u. 3. sz. 49-1768

KIFUTÓFIÚT felveszek, Krisch, Ispótyi-147. 49-1815

EROS kifizető fűszerüzletbe felvétetik, Szilgethy, Hunyadi u. 28. 49-787

ÁRUKIHORDÓ kifizető azonnal felvétetik, Szövetkezet Baltazár Dezső u. 9. sz. 49-789

EGY jócsaládból való fiút, vagy leányt, kifizető felvesz, Illyés szűcs Piac u. 42. 49-1842

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

KERESKEDELMI érettségi tett fiatalember, délután 5 órától irodai elfoglaltságot vállalna Mester u. 43. sz. Telefon: 10-15. 1-1805

SZERELÉSBEN jártas sofőr, személy, vagy teher kocsi állást keres, vidékre is, Pozsonyi út 24. sz. 1-1804

ALKALMAZÁST NYER NO VEGYES (4)

ÜGYES lányok művirág készítéshez felvétetik, Maróthy György u. 25. 4-1806

KERESKEDELMI NŐ (50)

MEGBIZHATÓ szerény leány, hadbavonult kereskedőhöz vidékre is el megy. Szegedi Rózsi, Debrecen, Post-restant. 50-1769

ÜZLETI kiszolgálónót azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő Csapó u. 24. sz. 50-796

IRODAI NŐ (34)

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt, állandóra felveszek, Kövesdi, Mester uó 42. 35-798

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNY jobb megjelenésű, illatszertárba azonnal felvétetik, Szabó illatszertár Csapó u. 72. 47-1787

KIFUTÓLEÁNYOKAT felvesz Berzékli műterem. 47-1816

KIFUTÓLEÁNYT azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő, Csapó u. 24. 47-797

KIFUTÓLEÁNYT felvesz műfoglaboratórium, Kossuth u. 18. 47-804

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

KISLAKÁSBA házaspárhoz megbízható főzni tudó mindent azonnalra felveszek, Rákóczi u. 18. sz. 30-1820

MINDENES főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek, Arany János u. 29. 30-1734

MINDENES főzőnőt, jó bizonyítvánnyal felveszek, Hatvan u. 66. 30-1753

MEGBIZHATÓ mindent keres október 1-ére Török, Simonyi út 9. 30-1749

TAKARITÓNÓT koszt nélkül, két személyhez, reggeli órára felveszek Fáy, Piac u. 71. II. 30-1773

FIATAL mindent felveszek, Kandia u. 15. sz. 3-ik lakás. 30-1834

SAKÁCSNÓ (60)

MINDENES szakácsnő kiscsaládhoz azonnal felvétetik, Berzékini, Piac u. 38. 59-1825

SZOBALÁNY (60)

MEGBIZHATÓ mindenes szobalányt keresek, Hajós Gézáné, Gambrius vendéglő felett, harmadik emelet. 60-1557

PERFEKT, minden tekintetben kifogástalan szobalányt keresek. - Mai viszonyoknak megfelelő fizetés és elsőrendű ellátás. Azonnali belépés. - Jelentkezés könyvvel sebészeti klinika irodájában délelőtt. 60-1707

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓT jó fizetéssel délelőtre felveszek, Harsányi, Kút u. 1. sz. lépcsőfeljáró. 8-788

BEJÁRÓNÓT felveszek a reggeli órára, két szeme mélyhez, Kossuth u. 42. keresztépület. 8-1716

ÜGYES bejárónót keresek, másnapnaponként délelőtre, Tóth, Szent A. u. 23 keresztépület. 8-1824

BEJÁRÓNÓT délelőtti órára magas fizetéssel keresek, Homok u. 32. 8-1821

KETSZEMEYES kis háztartásomba rendes bejárónót azonnal felveszek, délelőtre OTI bérház, földszint 30. 8-1807

BEJÁRÓNÓT keresek október hó 1-ére, délutáni munkára, két órától négy óráig, magános házaspárhoz. Libakert, Viola u. 16 A. 8-1757

RENDES bejárónót elcséjtől a délelőtti órára felvesz Péntekné, - Apaffi u. 16. 8-1785

FIATAL bejárónót keresek elsejére 7-11-ig, Péterfia u. 12. 8-1774

MINDENES bejárónót felvétetik, egész napra, Vár u. 2. étkезде. 8-1786

BEJÁRÓNÓ reggeli pár órai munkára felvétetik, könyvvel, Baltazár Dezső u. 9. 8-1791

BEJÁRÓ mindenes egész napra felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány u. 26. 8-1788

BEJÁRÓ, vagy bentlakó háztartási alkalmazottat azonnalra felveszek, Széchenyi u. 11. sz. első ajtó. 8-1795

BEJÁRÓNÓT szorgalmas munkabíró felveszek, Varga u. 10. 2. ajtó. 8-788

BEJÁRÓNÓT felveszek délelőtt 9-12 óra közötti takarításra, koszt nélkül, Péterfia 61. köznépső csengő. 8-1792

BEJÁRÓNÓ, vagy lány, rendes megbízható felvétetik, Csapó u. 25. sz. jobbra 2. ajtó. 8-794

BEJÁRÓNÓT felveszek Szántó Miklósné, Árpád-tér 10. 8-1813

FIATAL bejárónó, kiscsaládhoz azonnal felvétetik, Vár u. 10. Fenyőné, 3-ik ajtó. 8-795

BEJÁRÓ leány a délelőtti órára felvétetik, Árpád-tér 21. 8-1810

DÉLELŐTTE keresek szerény háztartásomhoz intelligensebb, teljesen megbízható nőt, koszt nélkül, Batthyány u. 16 keresztépület. 8-801

FIATAL bejárónót felveszek, Honvéd u. 77. 8-800

BEJÁRÓNÓT, fél napi munkára felveszek, - Frick Lajos, Ferenc József út 27. 8-1839

BEJÁRÓNÓ felvétetik Dr Révész Piac u. 77. I. em. 8-805

EGY 14-16 éves bejárónót, egész napra kosztal, október 15-től felveszek, Székelyhadostály u. 12. 8-1829

BEJÁRÓNÓT keres dr Rác ügyvéd, Ferenc József út 68. sz. 8-1828

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

ELMENNÉK mosni, vasalni. Cim: Lorántffy u. 42 házesterné. 3-1779

IRODÁBAN gyakorlott úrleány október elsejére elhelyezkedne szépen fizetéssel, Cim a kiadóban. 3-1760

ÜZLETI AJANLAT 67

FOROTI gramofonlemezért 2.50-et fizetek Villanykörte csere 20 f., Bíró, Hunyadi u. 22. 67-33 11. 20

CIANOZ, vizsgai, zsl-zsikletent teielőséggel Kiss, Meliusz-tér 7. Telefon: 14-30 (verestemplomnál). 67-606 11. 4.

SIRKÖVEK műköből és termésköből, mézsalak gyümölcsösök részére és porszálok, kerti utakra, kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

ERTEKES vasznaból, sejmehből takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük agy neműt, fehéreműt, tuggönyeit. Megrendelőink anyagait külön bebiztosítottuk Favorit, Csapó u. 24. 67-573 12. 31.

CIANOZTASSON Csapó a cianozo valaattal Lakasvizsgaasok teielőséggel, Rakoczi u. sz. telefon: 14-27 sz. 67 269 10 13

BUNDAJAI most készítesse, alakítsa szűcs Vilmos szűcs mesternél, Simonyi 2. telefon 12 32. 67 157, 12, 12

SZORME bundákat javítok alakítok testek, veszek, eladok, Kóváry szűcsmester, puspóki palota 1. 31. 67-593 11 31

HASZNALTI orakat veszek, javítok, eladok. - Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 67-1792 1. 3

ADAMATOROK hangszorok, trafók, kondenzátorok, varniszpótló, potencióm terrek, hasznalt alkatrészek kaphatók. Kölcsezők porszívót, gramofont. Soltesz, halvin tér 2. 67-144, 10, 31

OSZI szövetek érkeztek, melyekből férfi ruhákat készít Tegdes János, puspóki palota. 67-1996 11. 20.

GYÖNYÖRÜ kabátok, s kosztűmök pontosan készítenek „Tildi” divatszalonban. Rákóczi u. 11. 67-1783 11. 1.

LEGOLCSÓBBAN test, tisztít, Weiss kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET 66

TOLLAT legmagasabb napiáron vesz Hungya tollgyűjtő-telep, József kir. herceg u. 71. 66-1583

HUSZONÓT és 50 kilós papírzsákot vesz, Weiss Bertalan, Hatvan u. 8. 66-1841

ELELMISZER, ITAL (18)

TÉLI álló alma kapható Ungvári u. 4. Baranyi utcából nyílik. 18-892 10. 24.

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt brilliánsat, magas áron veszek Ekszer javítás, Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-527 11. 29.

ARANYAT ezüstneműt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné. Piac u. 56. 19 1872 11. 17

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat ékszer napiáron veszek. Szelecsényi, Sas u. 2. 19-495 11 27

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

AKD 295 köbcntis motorkerékpár prima állapotban eladó. Központi-garage. Ferenc József út 60. sz. 7-1781

RÁDIO (58)

RÁDIO 3+1, Philips, világvevő s 2+1 olcsón eladó. Gyepűsor 50. szám, családi ház, Pozsonyi út 58-1833

HANGSZER (28)

ZONGORA bécsi, remek hangú, gyermekágy fából, kitűnő kályhák, szalon garnitúra eladók Hadik u. 20. (egyetemi sporttelepnel). vv.

ZONGORA nangoiási munkát kitűnő képzettséggel vállalkoz Vargyas Nap u. 17. vidéken is 28 624 5. 3.

ZONGORA, jóhangú, régi, eladó. Csokonai u. 39. sz. 28-1819

ZONGORA tangóharmonika harmónium, hegedű eladása, javítása, Fanczer, Batthyány u. 1 28-1814

BÚTOR (9)

HALÓ es konyhabereendezések, legújabb kivitelben állandóan raktaron. Ujfalussyai, Bethlen u. 66. 9 183 10. 22

SZEP olcsó bútor arak vasarolni, taradsagot ne sajalja, Locsei bútorzetben megtalálja orvos u. 66. szám. 9-886 9. 30.

HASZNALTI bútorokat irodaberendezést wert heinkasszat, uzietberendezést magas áron veszek Veró, Csapó u. 10 sz. 9-1971 10. 10.

NINCSEN tenyes kiralatunk, bútor olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban. Brilliné. 9-1381 10. 4.

FIGYELEM! SAJATKÉSZÍTMENYU konyhabereendezések festett halók, kombinált szekrények raktaron. Arany János u. 1. udvarban. 9-645. 11. 29

ELADÓ 2 új fotel, egy keményfa asztal, 2 üveg re festett antik kép, Rakovszky u. 17. 9-1652

VILÁGOS háló eladó Csokonai u. 39. 9-1818

ELADÓ szalon garnitúra, ebédasztal, székekkel. Megtekinthető délelőtt. Szatmár u. 7. sz., (Demke után). 9-1771

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

EGY jóforgalmú fűszerüzlet, családi okokból sürgősen eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban. 6-807

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

SZEP nagy szobát, esetleg konyha használatával alberletbe adnék olyan fiatal házaspárnak, aki egy évi lakbért előre kifizetne. Cim a kiadóban. 45-1763

UDVARRA nyíló szoba kiadó, Fancsovcik u. 30. Érdeklődni 12 órákor. 45-1838

LAKÁST KERES (52)

LEHETŐLEG a központban különbejárátú bútorozott szobát keresek, központi fűtés előnyben. Válaszokat „állami tisztviselő” jellegre a kiadóba kérek, 52-830 vv.

BEKÖLTÖZHETŐ szoba, konyhás lakásért egy évi lakbért előre fizetnek. Cim a kiadóban. 52-1798

SZEP bútorozott szobát keres két úr. Cim Csapó u. 1. II. 4. 52-1840

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLEM budapesti egyszobás, előszobás, komfortos, régibérlő lakásomat hasonló debrecenivel. Érdeklődni lehet: Kossuth u. 11. szám cukrászda. 53-1728

KÖZPONTBAN levő egy szoba, konyhás lakásom elcsereinelm kétszobás lakással. Cserepes u. 14. sz. 53-1770

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BÚTOROZOTT szoba, két férfi részére teljes ellátással, vagy részbeni vel azonnal kiadó. Péterfia 39. étkезде. 10-1822

KVÁRTÉLYOS férfi iparos felvétetik, Simonffy u. 30. 2. ajtó. 10-1823

BÚTOROZOTT kicsi szoba, ágynemű nélkül természetbellekért magánosnak kiadó, Kovácsné, Rákóczi u. 11. 10-1817

BÚTOROZOTT szoba, fűrdőszoba használattal kiadó. Poroszlay út 35-37. sz. 10-1748

KÜLÖNBÉJÁRATU bútorozott szoba, két személyre kiadó. Ugyancsú férfszobátársat keresek Értekezni kettőtől Hatvan u. 48. 10-1799

KÜLÖNBÉJÁRATU udvari bútorozott szobában férfi lakótársat felveszek, 2-es Honvéd Huszárezred u. 30. 10-1747

EGYSZERÜB bútorozott szobához, férfi lakótársat keresek, Vörösmarty u. 7. 10-1794

KIADÓ udvarra nyíló bútorozott szoba magános úrnak. Faragó u. 3. 10-790

BÚTOROZOTT szoba, két szolid fiatalembernek kiadó. Bethlen u. 41. 10-1793

BÚTOROZOTT szoba különbejárattal, József kir. herceg u. 9. sz. alatt kiadó. 10-791

KÜLÖNBÉJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 35. 10-799

VEGYES (68)

KIADNÁM 3 darab 18 hónapos üszömöt telelére. Jókai u. 36. 68-806

OROSZBÉLYEG sorozatok, csak privátnak eladók. Török, Simonyi út 9. sz. 68-1750

CIPŐT, retikült, aktatáskát, bőrkabátot és bármilyen börtárgyat olcsón festek és tisztítok, házfelügyelői lakásomban, Hatvan u. 2. 68-1780

VÁROSHOZ 4 kilométerre levő jó legelőre 20 darab szarvasmarhát be szorulásig felveszek Timár u. 29. Szabados. 68-1784

HÁROM tehenet lehetleg egy helyre, tejhaszonra kiadok. Cim a DEBRECZEN kiadóhivatalában. 68-1830

ELVESZETT (13)

ELVESZETTETTEM télikabátom jegeskocsiról Becsületes megtaláló hozza József kir. herceg u. 10. alá. 13-1803

HUNGÁRIÁBAN 20-án este 7 óras előadáson egy sötétkék kabát öv elvesztet. Becsületes megtaláló 8 P jutalomban részesül: Szepességi u. 17. 13-1668

ELVESZETT Hadházi u. 56 szám alól egy kos bárány, jobb szárán fekete vonal, „Pista” névre hallgat. Megtaláló vagy nyomravezető 110 jutalomban részesül. 13-1755

OSZREÜZLET (11)

SZAPPANNAK valóságt szappanra becserelek Pál János szappanosmester, Kölcsey u. 8. 11-634 11. 18

KÁLYHA (46)

ELADÓ zöld cserépkályha, Branyiszko u. 5. sz. Nyulas. 46-1651

ELADÓ zománcozott asztalspór, Batthyány u. 15. ötödik ajtó. 46-1827

GYERMEKKOCSI (27)

MÉLY gyermekkosci kifogástalan állapotban eladó. Csillag u. 38. 27-802

HASZNALT RUHA, CIPŐ (69)

ELADÓ egy sötétkék női kosztium és fekete férfiföltény, bármikor megtekinthető, Mester u. 3. sz. (fodrászüzlet). 69-1774

FÉRFI télikabát eladó, Árpád-tér 21. 69-1811

ELADÓ fekete férfi télikabát, férfi ruhák, tavaszi kabát, sport gyermekkosci, Batthyány u. 15. ötödik ajtó. 69-1826

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20)

ÉPÜLET bontásból kikérült faanyagok és ablakok eladók. József kir. herceg u. 9. sz. alatt. 20-792

INGÓSÁG ELADÁS VEGLÉS (36)

NÉV. és születésnapokon kedves ajándék egy szép Filodendron. Kapható: Hatvan u. 24. 36-1777

GAZDASÁGI ESZ